

demombus imita. Sed in factura astronomorum fuit tacita pacta cum demombus per quosdam caracteres et figuras ab ipsis demombus adiuentas ad quorum caracterum factionem demones facientibus suffragantur.

Sed adhuc de cartulis et alligaturis circa colla personarum infirmarum in quibus continentur verba euangelica vel verba psalterij possit esse dubium an talia sint supersticiosa dicendum quod si prescise verba talia euangelij alligentur ut deus ad eorum apprehensionem patientem ciceri inuenit propter deuotionem nichil mali est. Quando putas quod illa verba ex propria virtute curent febres et prohibeant morbum caducum et similia quando cum illis verbis admiscetur caracteres ignota nomina extranea si non permittitur quod persona portans sciat quid scribitur: tunc non est dubium quod ibi est superstitio. **V**n Crisostomus super Mattheum. Quidam aliquam partem euangelij scriptam circa collum portant. nonne continue in ecclesia legitur euangelium et audire ab omnibus. **C**ui igitur in auribus posita euangelia nichil profunt quod possunt eum circa collum suspensum inuare. **D**einde ubi est virtus euangelij in figuris litterarum et in intellectu sensuum. **S**i in figuris bene est circa collum suspensum in intellectu. **G**melius in corde posita profunt quam circa collum suspensa. **C**apitulum decimum quartum. **L**ectio. 161.

Terum alius cogitans nauigare et per feros fluctus iter incipiens ligno portante se fragilius lignum inuocat. **I**llud enim cupi-

ditas acquirendi excogitauit. et artifex sapientia sua fabricauit. **T**u autem pater omnia gubernas prudentia quam dedisti in mari viam et in fluctibus semitam firmissimam: ostendens quam potens es ex omnibus sanare: etiam si sine rate aliquis adeat mare. **S**icut non essent vacua sapientie tue opera propter hoc etiam exiguu ligno credunt homines animas suas et transeuntes mare per rates liberati sunt. **P**ostquam derisa est ydolatrie fatuitas in ueneratione ydolorum pro negociis que geruntur in terra. **I**n hac parte dicitur fatuitas eorum in supplicando ydolo per negociis que geruntur in aqua. **H**ec est fatuitas ostenditur per comparationem ydoli facti de ligno ad nauem factam de ligno et similitudinem. **C**um enim utrumque factum sit de ligno et nauis sit fortior: subtilior et utilior: quia a scientia diuina ordinata. **G**enesis. 6. **F**ac tibi arcam de lignis leuigatis etc. ydolum vero fit a scientia humana. **I**gitur minor fatuitas foret adorare nauem quam ydolum. **C**irca hoc tria facit. **P**rimo reprehendit ydolatrie fatuitatem. **S**ecundo ostendit ydoli inutilitatem. **T**ercio nauis fructuosam commoditatem. **S**ecunda per se ibi. **I**llud enim cupiditas etc. **T**ercia ibi. **S**ed ut non essent etc. **Q**uatum ad primum dicit sic iterum aliquis alius viam ydolatrie nauigare cogitans et per feros et feroces fluctus iter incipiens ligno portante se nauem fragilius lignum inuocat viam ydolum: quod fragilius est: quia ydolum potest fieri de ligno valde debili. **S**ed nauis fit de lignis fortissimis et fortissime compaginatis. **Q**uod autem nauis fit

Ca 7e

51

nauis sit melior et utilior ydolo p-
 bat sic. ydolum fabricatum est sa-
 pientia humana et propter cupidita-
 tem ut artifex per pulchritudinem
 ymaginis consequatur plus merce-
 dis. Sed nauis fabricata est a sa-
 pientia diuina consulente hominibus
 quod eorum conueniret salutem. sicut dic-
 tum est de Noe. **Ilud enim ydolum**
cupido acquirendi tam in
artifice quam in sacerdotibus et pontifi-
cibus ydolorum excogitauit. Quia isti
quod seruiebant ydolis. et uirent per ob-
lationes. et sacrificia eis facta zela-
uerunt omnino quod ydola forent pl-
chra: et artifex sapientia sua fab-
cauit: non diuina. Et quia nauis adi-
uento deus esse de diuina prudentia
possit aliquis dubitare an deus si-
ne nauis adiutorio possit homines
in mari saluare. Et ideo primo dicitur
quod sic. Secundo declaratur nauis omo-
bitas magna. Secunda psalms ibi. Sed
ut non esset uacua. Quatum ad
primum dicit sic. Tu autem pater gu-
bernas: supple omnia prudentia. Iur-
ta illud. 6. huius. In omni prudenti-
a occurret illis: quoniam dedisti in mal-
uam. scilicet in mari rubro Exodi. 15.
Et iter fluctus semitam firmissimam.
Inter fluctus iordanis flumis Josue
3. Omnis populus per amentem alue-
um transibat ostendens quoniam potes-
tes ex omnibus sanare. et ex omnibus pe-
riculis saluare et in omnibus locis E-
lementis hominem liberare. sic ab
igne saluauit Abraham secundum De-
bros Gene. 16. Ego eduxi te de
hunc. et de igne caldeo. Et 3. pueros
missos in fornacem ignis ardentis
Dauid. 7. In aere saluauit latrones
perdentem. Luc. 23. In aqua ma-

Jonas. 2. In fraza Lazari Jo-
h. Etiam si sine rate aliquis adeat ma-
re confidens in deo debet sperare de sa-
lute. sicut patuit in Petro. Math. 14.
Descendens Petrus de nauicula
ambulauit super aquas. Ratis
secundum ysaia. 19. Et thimolo. ca. 1. fuit
primus et antiquissimum nauigium ge-
nus ex rudibus lignis asseribus con-
fectum. ad cuius similitudinem na-
ues facte sunt. Ratem uero moder-
ni grammatici dicunt esse latus na-
uis. Unde Grecis. Prora prope
est nauis altera tertia puppis. Dic-
latus esse ratem uentrem dic esse
carinam. Et secundum hoc in littera est sy-
nodeche ut ponatur psalms per tota na-
ui. Ultimo extollitur et preferitur
nauis omoditas: quia licet deus
possit immediate per se hominem gu-
bernare in mari: tamen uoluit ho-
mini dare prudentiam nauifaciendam
ut non essent uacua sapientie tue opera
infructuosa et inutilia propter hoc
etiam exiguu ligno credunt homines ani-
mas suas. uita suam temporalem
et transientes mare per ratem libe-
ti sunt. per nauem. Circa illas p-
ticulas. propter hoc etiam exiguu lig-
no credunt homines animas suas
Notandum quod christus dicit potest modica-
liter loquendo modicum lignum. pro-
pter mentis humilitatem. lignum. pro-
pter fructus fertilitatem. De cuius mo-
dicitate scribit ad Hebreros. 4. Eum
quod modico minus ab angelis minora-
tus est uidemus iherosolimam. De cuius
ligni fertilitate dicit in psalms. Erunt tamquam
lignum quod plantatum est secus decur-
sus aquarum: quod fructus suum dabit
tu tempore suo. Istud lignum plan-
tatum fuit in terra benedicta in
 m. i.

319

Eius.

incarnatione. Hoc est in virginis
 gloriosa de qua dicitur in psalmo
Benedixisti domine terram tuam. **I**
 sta terra est bona que bene culta ed-
 dit fructuum tricesimum sexagesimum
 vel ceterum. **S** ista est multum me-
 lior et magis benedicta que sine la-
 bore vel cultura producit optimum
 fructum et infinite bonitatis. Talis
 fuit virgo benedicta que sine natu-
 ra subsidio genuit christum mundo.
Et ideo bene dicitur. Benedixisti domine
 terram tuam: nam specialiter singu-
 lariter et appropriate fuit benedic-
 ta. Et sicut lignum plantatum in ter-
 ra solidat terram ex omni parte et
 per radices suas colligit et constri-
 git ne defluat: ita christus planta-
 tus in virgine benedicta matre su-
 a eam solidavit virtutibus et gra-
 tijs sic astrinxit quod nunquam defluere
 potuit per peccatum mortale vel ve-
 niale. Fuit enim sanctificata in ute-
 ro quod mundata a peccato originali
 et in ea fomes ligatus sic quod nunquam e-
 am ad peccandum ipegit. Et hec fuit
 prima sanctificatio in utero matris sue.
Et ista sanctificatio fuit eius vera
 conceptio. Nam quod cito virgo beata ha-
 buit esse in utero tamen cito fuit sancta.
Non ei potuit esse sancta antequam esset. Ve-
 ra ergo conceptio beate virginis attendi-
 tur et sumitur penes istans infusionis
 anime in corpore sufficientem et debito modo
 organatum. Necnon ab omni qualitate
 inordinata quam contraxerat ratione
 propagationis seminalis purgatum et e-
 mundatum. Et sic patet quod isto modo capi-
 endo nomen conceptio sic dicitur et proprie
 beate virginis non fuit conceptio in peccato o-
 rigiali. Alio modo capit multum impro-
 prie et large pro infusione seminis in

matricem ex quo semine corpore debu-
 it formari in utero matris fuerit in
 hoc multum improprie dicitur quidam
 ipsam fuisse conceptam in peccato origi-
 nali quod non est aliud nisi quod anima be-
 ate virginis fuisset corpori suo ex illo
 semine formato unita absque purifi-
 catione et emundatione illius corporis
 a qualitate morbida et tracta ratio-
 ne propagationis seminalis. Tunc certe
 quod cito beata virgo esse habuisset:
 tam cito habuisset peccatum origi-
 nale: quod fuisset sibi imputatum sicut
 beato iohanni baptiste et Jeremie
 qui tamen fuerunt sanctificati in ute-
 ro matris. Sic ergo patet. Sed secun-
 da fuit in conceptio filii sui benedicti
 quod fomes ablatum fuit secundum ecclesi-
 am et gratia superaddita que flexi-
 bilitatem liberi arbitrii determina-
 vit ad bonum: sic quod ex tunc nullo mo-
 do potuit in malum flexi. **V**nde tunc con-
 firmata fuit sicut in via potuit. **I**n
 prima namque sanctificatione ligatus
 fuit fomes et gratia sibi collata fuit in-
 diminans efficaciter liberum arbitri-
 um in bonum: tamen non fuit tanta
 quod flexibilitatem liberi arbitrii in ma-
 lum proferebat: sicut nec gratia col-
 lata primo homini in statu innocen-
 tie: sed per providentiam divinam
 fuit continue preservata et conservata
 ut esset immunis a peccato quod in
 conceptionem filii dei peccare potu-
 isset nisi fuisset preservata. Sed in
 secunda sanctificatione sic sanctifica-
 ta fuit quod deinceps peccare non potuit.
Vnde istud lignum perfecte solida-
 vit istam terram et eam sibi constrinxit.
Gen. 1. Germinet terra herbam vi-
 rentem et facientem semen et lignum
 pomiferum iuxta genus suum.

de conceptio matris

Secundo istud lignū germinauit
in miraculoꝝ operacōe. Quā lignū
incipit gminare: v̄tus q̄ infra lig-
nū latuit se exserit a ondit. Eodē
modo v̄tus q̄ in xp̄o latuerat vsq̄
ad tempus sue p̄dicacōis se ostē-
dit euidenter in miraculoꝝ operati-
one **Luc. 6** Virtus de illo exibat a
sanabat om̄es **Exe. 36**. Multipli-
cato fructū ligni a germē. **¶** Ter-
cio lignū istud fronduit in bō opa-
cōne orādo: ieiunādo a itinerando.
¶ Quarto floruit p̄ fame diuulga-
cōnem **Cantic. 1**. V̄mee florētes o-
dor dedit. **¶** Odor floꝝ in v̄nea d̄-
spentes fugare. a bō fama xp̄i in-
teos scandalizauit. **¶** Quinto folia
p̄duxit p̄ doctrine salubris p̄dica-
cōnem. Verba ei sunt sicut folia
Nā folia sūt sonora a h̄nt figurā
lingue **Apo. v̄l̄tio**. Folia ligni ad
sanitatē gentiū **¶** Sexto fructum
fecit in ablacōe p̄cōꝝ **ysa. 21**. Is-
te ē ois fruct⁹ vt auferat̄ peccatū.
¶ Septimo istud lignū fuit putatuz
in passione: vt fructū plus aufer-
ret **Canē. 2**. Temp⁹ putacōis ad-
uenit **¶** Octauo fuit istud ligno ap-
p̄diamētū appositū ad supportā-
dum: q̄n cruci fuit applicatum **Ac-
tuum. 10** Quē occiderūt suspenden-
tes in ligno: q̄n xp̄s p̄cā n̄ra p̄tu-
lit in corpore suo sup lignum **¶** Pri-
ma **Petri. 2** **¶** Nono istud lignū
aruit in morte **Ecci. sexto** Relinq̄-
ris velut lignum aridum in here-
mo **¶** Decio resloruit in resurrecti-
one **In ps.** Resloruit caro mea. a
Job. 19. Lignū habet spem si p̄sci-
sum fuerit: rurū virescit a rami e-
ius pullulant **¶** Vndecimo vsq̄
ad celum creuit in ascēsiōe **Exe.**

31. Eleuata ē altitudo eius sup oīa
ligna regionis. **¶** Duodecimo iterū
fructificauit in spūs sancti missio-
ne **Apoca. 22**. Ex v̄traq̄ p̄te flumi-
nis lignū vite afferens. 12. fruct⁹
p̄ mēses singulos ac. **¶** Xp̄s v̄aci-
ter ē lignū vite. Nā ab eo dat̄ hōi
vita triplex nature: gr̄e a gl̄e. Na-
tuē **Gen. 2**. Inspirauit in faciē ei⁹
spiraculū vite. Secūdo dat̄ vitam
gr̄e **Proū. 13**. Lignū vite desiderū
remēs. Tercio dat̄ vitā gl̄e p̄.
3. Lignū vite ē h̄is q̄ apprehende-
runt eā a q̄ tenuerint eā: beati. d̄-
de sapia increata q̄ est xp̄s. **¶** Istud
lignū attrahit duodecim fructus
q̄n post missionē spūs sancti 12. a
postolos misit in mundū **Luc. 6**
Elegit 12. quos a apostolos nomi-
nauit quib⁹ dixit **Jo. 14**. Ego vos
elegi de mūdo a posui vos vt eatis
a fructū afferatis. a fruct⁹ vester
maneat

Licō cētesima sexagesimā secūda

Sed a ab inicio cum p̄iret
superbi gigantes. Spes em̄
orbis terrarū ad ratem o-
fugiens em̄sit seculo semen nati-
uitatis: que in manu tua erat gu-
bernata. **¶** Benedictum enim lignū:
per quod fit iusticia. **¶** Per man⁹
autem per quod fit ydolū m̄
ledictum a ipsum qui fecit illud:
quia quidem operatus est: illud
autem cum esset fragile de⁹ cog-
nominatus est. **¶** Similiter autem
odio sunt deo: impius a impietas
eius. **¶** Etenim quod factum est cū
illo qui fecit: tormenta patietur
¶ Posita comparatione inter y-
dolū a nauigium: prosequit̄ spi-
ritus sc̄s de om̄endacōne nauis
m. 7.

et archē diuinitus ordinatē. Et cir-
 ca hoc duo facit. Nam primo ostē-
 q̄ nauis meretur humanā benedi-
 ctioem. Secūdo q̄ idolū meret hūa-
 nam maledictioem. Secūda pars
 ibi Per manus autem. Circa p̄-
 mum duo facit. q̄ primo ponit ip-
 sius archē noe debite saluacōis of-
 ficiū. Secūdo ex hoc inferitur q̄ ei
 debetur merito benedictōis b̄fici-
 um. Secūda pars ibi. Benedictū
est lignum. Dicit igitur. Sed a
inicio sp̄arum post mundi exordi-
um: quia in principio secunde eta-
 tis seculi sub noe cū p̄irent superbi
 gigantes in quo notatur perditio-
 nis peccatorum causa a ratio. Erāt
 enim sup̄bi terreni carnales a lux-
 uriosi. Isay. 26. Terrā gigantū de-
 trahes i ruīnam. Sp̄s orbis frātū
seminariū gen̄ humani. noe vi-
 deliz a filiis eius a vxores filiorū e-
 ad ratem archam refugiens emi-
 sit seculo semen natiuitatis a semi-
 narium p̄pagacōnis q̄d mundo fu-
 it fere sub tractum cū nō staret n̄ i
 octo persoīs que. s. ratis vel archa
 manu tua a potentia tua gūte ma-
 ta erat. Et ideo merito debet illud lig-
 nū ab hominibus benedici. Vnde
 subdit. B̄dictum enim lignum p̄
quod fit iusticia B̄dictū a benedi-
ctioe dignū. Lignū inq̄ archa p̄
 quod fit iusticia a salus a cōseua-
 tio iustoz p̄uētib⁹ malis. Vñ dixit
 dominus ad noe Gen. 1. Te enī
 vidi iustū corā me in generacōne
 hac. Sicut autē illud lignum quod
 est idolū est dignum maledictō-
 ne p̄pter duo. Cum ratio e facietis
 qui peccauit fabricādo quia deus p̄-
 hibuit fabricari. Deutro. 1. Male-

dictus homo quā facit sculpsit a cō-
 flabile. Tum ratione rei facte que i
 digne cognominatur deus in preiu-
 diciū maiestatis eterne a diuine. Di-
 cit igit̄ cōstruendo textū sic. Idolū
autē quod fit per man⁹ maledictū
est a ip̄sū. s. idolū a qui fecit illud. Et
 subdit racōem dicens quia ille qui
 dem operatus ē id quod nō licuit.
Illud autē cū esset fragile a cog-
nominatus est. Vnde sequit̄. Silicet
autē odio sūt deo impius a impie-
tas eius id est idolatra a idolum su-
um. Vbi notandum q̄ idolum ac-
 cipitur tripliciter in processu isto.
 Vno modo pro materia lignea vel
 lapidea vel metallina a sic verum
 est q̄ idolū est aq̄d. Secundo mō
 accipitur pro dyabolo presidente
 tali idolo a sic etiam est aliquis.
 Tercio modo accipitur idolū qua-
 si pro quodaz cōposito ex demo-
 ne a materia figurata. sicut homo
 componitur ex corpore a anima. Et
 sic loquitur apostolus priā ad Co-
 rinthios decimo octauo. Scimus q̄
nichil est ydolum in mundo. Secū-
 do modo accipitur ydolū cōter in
 tra cū subifert. Et enim q̄d factū ē
 dyabol⁹ q̄ dicit idolū secūdo mō a p̄-
 fidet illi q̄d factū est a mateie figu-
 rate. Cum illo qui fecit tormēta pa-
 tietur in inferno. Circa illā dau-
 sulam videlicet Benedictum lignū
per quod fit iusticia. Notandum
 est q̄ in ligno crucis multiplex ius-
 ticia facta fuit. Primo quia homo
 rependit quod abstulerat. dyabo-
 lus deuincitur per illud in quo vice-
 rat. Primo ergo homo rependit
 q̄d abstulerat. Iustus est ei q̄ sebz
 formam a quantitatem delicti fiat

emendatio cum restitutione ablati.
Homo autem fructum vitæ accepit
 ab arbore et homo Christus fructum
 vite restituit arbori homo delecta-
 tus est in omni suo sensu illicito et homo
 Christus purus est in omni suo sensu iusti-
 ste. Penam enim habuit quo ad
 tactum in flagellatione et crucifixe
 et coronacione. Quo ad visum confide-
 rando matrem lacrimantem et disci-
 pulum quem diligebat et iudices insultan-
 tes. Quo ad auditum. Auduit
 enim opprobria et blasphemias. Si
 filius dei esset descenderet nunc de cruce
 et multa alia. Quo ad gustum. Gu-
 stavit ei acetum cum felle mixtum. Quo
 ad olfactum. Odoratus est sputorum fe-
 toris psalms. 40. faciem meam non au-
 li ab increpantibus et conspuentibus
 in me. De ista iustitia dicit **Rō.**
4. Sicut per unius delictum in omnes
 homines condemnatio venit ita per unius iu-
 stitiam in omnes homines iustificacio vi-
 te. Secundo iustus fuit ut sicut dy-
 abolus hominem in ligno decipat et
 viderat per lignum fallitur et vin-
 ceretur. Item illud **Ovidij** **Iustus** vtri-
 que fuit nec est lex equior vlla. que ne-
 cis artificem arte prece sua. In psalms.
Iustus dominus in omnibus viis suis. Et
 ergo benedictum lignum crucis per
 quod fit iustitia. De hac iustitia
 loquitur **Magister** **sermonum** li. 3.
 dis. 20. Reddens rationem quare
 Christus voluit nos sic liberare non
 potentia sed iustitia. Deo inquit po-
 tentia vincere noluit: quia dyabolus
 vicio peruersitatis sue amato: est
 potentia et deserior oppugtorque iu-
 stitie. In quo illi homines eum ma-
 gis imitantur qui neglecta vel etiam
 posita iustitia potentie magis stu-

dent. eiusque adeptio letantur vel
 cupiditate inflammantur. Deo ergo
 placuit deo ut non potentia sed iu-
 sticia vincens hominem erueret in
 quo homo imitari disceret. **I**gitur
 benedictum lignum per quod fit iu-
 sticia. Lignum namque crucis bene-
 dictione dignum est. Ipsum enim
 est pons per quem Christus transi-
 iit: lectus in quo Christus dormiuit.
 scala per quam Christus ascendit.
Libra in qua redemptio nostra pe-
 pendit. **P**rimo ergo ipsa crux est pons
 per quem Christus transiuit fluvium mun-
 dane vilitatis et super quem calcant
 demum pedibus affectionis ut nos super
 portem a fluctibus inuolantibus pecca-
 torum. Et sicut quilibet contemnens
 pontem perditatur et submergitur. ita
 quilibet qui non supportat a cruce
 nec ei inmitatur. saluari non potest. **1. Cor.**
1. Verbum enim crucis pernitibus que-
 dem stulticia est. hijs autem que sal-
 uati sunt et nobilitas dei est. **V**nde de
 cruce potest exponi illud **Sapientie** 40. **Cum**
 aqua deleteret terram saluauit iterum sa-
 pientia per contemptibile lignum
 iustum gubernans. **V**nde **mar-**
mus in sermone de martiribus.
Cruce inquit non solum intelliga-
 tur lignum patibulis pie vite virtu-
 tisque propositum. **V**nde christiani vita que secundum
 euangelium vixit: crux est atque mar-
 tiriū. **I**ste est pons fixus et immobilis. **E**t
 est pons que leuat et attrahit de nocte.
Vnde que voluerit super istum pontem tra-
 sisse oportet quod veniat de die. **D**ies est
 vita nostra: mors est nox. **P**ons
 crucis penitentie eleuatur et suber-
 hitur a pedibus nostris in morte.
Quare scribitur **ecclesiastici** 1. **C**onfi-
 tere domino ante mortem. **A** mortuo que fit
 m. 30

Nichil perit confessio. Hoc est figu-
 ratiue lignum quod dñs ostēdit
 moyfi **Exod. 14.** Cum enim populus
 venisset in Ramatha et iuissent
 aquas ita amaras quod eas nullo mo-
 dū bibere potuerunt clamauit moyses
 ad dominū. Qui ostendit ei lignū
 quod cum immisisset in aquas
 dulcorate sunt aque et facte sunt po-
 tabiles. **I**sto modo moralit̄ si que-
 cūq; penitētia in hac vita nobis a-
 mara videatur immittatur lignū
 crucis et recogitet quid ibi passus
 est christus et fiet dulce nobis quod
 quid pro eo bibeimus. **V**nde **I**hdo-
 tus de fumo bono sic inquit. **S**i pas-
 sio redemptoris ad memoriam re-
 ducatur nichil tam dūcum quod
 nō equo animo toleretur. **P**auca
 enim toleramus si recordamur quod
 biberit ad patibulum qui nos iui-
 tat ad crucem. **I**lle enim obprobr-
 a: contumelias: irrisiones: alapas
 sputa: flagella: spineam coronam
 crucemq; sustinuit. **E**t nos miseri ad
 nostram confusionem vno sermo-
 ne fatigamur: vno sermone deici-
 mur. **S**ecundo lignum crucis est le-
 ctus in quo christus dormiuit. **N**ū-
 enim aliqui domini redimant se in
 meridie ad dormiendum in estate
 solent fenestre thalami sui claudi
 ut quietius dormiant. **I**sto modo
 quando fatigatus christus de mise-
 ra ista vita dormire volebat in lec-
 to crucis: fenestra mundi videba-
 tur clausa quando facte sunt tene-
 bre super vniuersam terram a sep-
 ta hora vsq; ad nonam ut de eo me-
 rito dicatur **ill. 2. Paralip. 17.** **O**c-
 ciderunt eum in lectulo suo et mor-
 tuus est. **V**bi fuerunt duo in lecto vno

diuinitas et humanitas. **V**na assu-
 mebatur ad penā. **A**lia relinq̄ba-
 tur libera quod pati nō potuit. **E**t bene p̄t
 lignum crucis vocari lectus et non
 p̄fecte lectus. **N**am ita strictum fu-
 it et breue quod nec hūit vbi caput
 suū redimaret: nec vbi genua pos-
 set redimare. **V**ñ de eo potest exp̄i
ill. 8. Gen. 40. de Jacob. **F**initis mā-
 datis quibus filios instruebat: col-
 legit pedes suos super lectulum et o-
 b̄iit. **H**oc fuit seculū quod fecit si-
 bi **Salomon de lignis libani Can.**
3. **E**t dicit seculū a ferro seors non p̄
 seculo escay: s̄ est genus vehiculū
 quod vulgo leticia dicit. **T**ercio
 lignū crucis est scala per quā x̄pi-
 stus ascendit. **A**scendit enim sicut **J**o-
 nathas reptans manibus et pedi-
 bus. **1. Re. 19.** **H**ec est scala quā ia-
 cob vidit in somnis cuius cacumē
 attingebat celū et angelos quoq;
 dei vidit ascendentes et descendentes et
 dominū innixū scale **Gen. 28.** **S**up
 istā scalā oportet ascendere si ad ce-
 lū velim⁹ ire: nec ad verā gl̄am
 alia via p̄t. **p̄t** quod dicebat ap̄l̄s
Gal. 6. **M**ichi autē absit gl̄ari n̄ in
 cruce. **Q**uarto lignū crucis est li-
 bra in qua n̄ra redēp̄ō p̄p̄dit. **D**i-
 uites et nobiles quā pecunia soluit
 in magna q̄titate nō numerat: sed
 p̄derat siue librāt. **P**auces ei sep̄
 numerat. **T**ñ si vtrūq; fiat de pecu-
 nia viz quod p̄dētur et numeret: tunc
 p̄t oīno ostē de q̄titate. **N**ā possi-
 bile ē quod cū numer⁹ denarioꝝ pu-
 ta 20. solibi deficiāt a libra in pondē
Et itē possibile quod aliqui 19. solibi
 ponderent vnam libram: sed defi-
 ciant in numero. **E**t quod apud x̄pm
 facta ē copiosa nostra redemptio

voluit non solum numerari iuxta illud ps. diminuerunt omnia ossa mea. imo voluit ponderari ut ostenderet nobis illud Eccli. 6. Amico fidelis nulla est comparatio. Et non est digna ponderatio auri et argenti contra bonitatem fidei illius. Donebatur ergo christus quasi in vno appendiculo libere et homo peccator in alio et inuentum est. quod sicut christus sufficientissime ponderosus realiter descendit ad medium quod est simpliciter deorsum quando anima coniuncta dietati descendit ad infernum quod est circa centrum mundi. Et quanto ipse descendit tanto hominem peccatorem exaltauit videlicet usque ad celum et sic verificabatur illud. Ezech. 18. Humiliaui lignum sublime et exaltaui lignum humile. Lc. 16.

D Propter hoc et in ydolis nationum non erit respectus. creature dei odium facte sunt in temptatione anime hominum et in miscipulam pedibus insipientium. Initium enim fornicationis est exquisitio ydolorum et adiuuencio illorum corruptio vite est. Neque enim erant ab initio neque erunt perpetuum: superuacuitas enim hominum hec adiuuencio in orbem terrarum et ideo breuis illorum finis adiuuencio est. Postquam reprobata est ydolatra fatuitas propter ydoli inutilitatem. In ista parte predicat culpe eorum irremissibilitatem. Et circa hoc tria facit. primo predicat eorum iustam punitionem. secundo allegat pene rationem. et tertio ponit rationem probantem. scilicet ps. ibi Quia creature dei que. tertia ps. ibi Iudicium fornicationis. Dicit ergo primo sic. propter hoc videlicet. quod ydolatra

sunt odibiles deo. Deo et ydolis nationum in demonibus presidentibus ydolis apud diuersas nationes non erit respectus misericordie. Ab acie primo mundi sunt oculi tui ne videas matrem et respicere ad iniquitatem non poteris. Et ratio huiusmodi subditur: quod per abulum hominum et instigationem demonum creature dei que facte sunt et ordinate fuerant ad honorem dei et profectum hominum uerse sunt in odium dei. ut deus propter illas in odium habeatur et homines deturpantur et perdantur. et hoc est quod dicitur. quoniam creature in odium dei facte sunt. non quod creatura in ydolo odiantur a deo. qui nichil odit eorum que fecit: sed quod per suggestionem dyaboli factus est ydolum in odium dei. ut deus odiantur dum honor sibi debitus subtrahitur et ydolo impenditur et in temptationem anime et animabus hominum et in miscipulam scilicet deceptionis pedibus insipientium. Et hec est causa quare ydolis nationum non est respectus. Et quod hec causa sit vera probatur quod initium fornicationis anime recedentis a deo. est exquisitio ydolorum et adiuuencio illorum corruptio vite est. vite videlicet creature rationalis que ad cultum dei vel est ordinata naturaliter. Fornicatio secundum papiam dicitur a fornicis fornicis qui est arcus vel curuatura in pietate edificatio: quia in talibus locis meretrices prostituebantur. Est enim fornicatio amor a legitimo nubio solutus et vagus explende libidinis desiderium et licentia. Scripture autem solent esse fornicationes omnes illicita corruptio videlicet sic est ydolatria et auaritia

ex quibus fit transgressio legis di-
 uine scdm illud. **P**erdes omnes q
 fornicatur abs te. **H**ec pap. **R**s au-
 te adiuuenta fuerit pbat. qz si fuis-
 sent p diuinā pductōez fuissent i-
 ter opa sex diez: qd nō est verum.
Manerent etiā semp qd planuz ē
 esse falsum: qz destruentur ante fi-
 nem mundi. **E**t hoc est qd subdit.
Reg ei erant ab inicio: neqz erūt
 in perpetuū. **S**im pro qz: quia sup
 uacuitas vana hominū oōsitas
 hec adiuuenit in orbē terrarū. **E**t iō
 breuis illoz finis adiuuentus est. **O**-
 pera ei dei pseuerāt in etnū: opera
 hoim hēbūt finē. **A**ct. 7. de verbis
 Gamaliel. **S**i ē ex hoib⁹ o siliu⁹ hoc
 aut opus cito dissoluet. **S**i vero ex
 deo nō poteris dissoluere illud ac.
Sic g̃ pmo tangit adiuuentio ydolo-
 y in genē: s̃ oīr psequit de eaz ad
 iuencōe in specie. **C**irca illaz clau-
 sulā **I**nciū fornicacōis: ē exq̃sicio
 ydoloꝝ sciēdū qz moāte loquēdo
 q̃tuor genera ydoloꝝ i ecclia repi⁹.
 viz idolū trāsparentie a figuratiue
 silacōis. ydolū concupiscētie a pecuni-
 atie congregacōis. ydolū negligētie
 a defectie prelacōis. ydolū otinētie
 a allecōis opōsicois. **P**rimuz g̃ ydo-
 lū desig̃t silatores a ipocritas. **S**e-
 cundū collēores a pecuniarchas.
Terciū rēores: s̃ idiotas. **Q**uartuz
 desig̃t mulierculas tubcas a lasci-
 uas. **P**rimo g̃ ipocrita opatur ido-
 lo. **S**icut ei ydolū habet extēseus
 effigiem hois viui: s̃ caret corde in-
 tēseus a oibus p̃tib⁹ spūalib⁹:
 ita tales vident vīnē vita gratie a
 tū interi⁹ mortui sūt in corde per pe-
 catū. **H**ij pleūqz lapsos damnāt
 a iudicāt sine opassione vt eo rec-

tiotes a mūdiores crebātur quō in-
 reos seueriores m̃antur. **D**e tali te-
 ne dicit **H**iero. in quadā epla. **I**n-
 tus nero a foris catho totus ambi-
 guus. **M**onstrū est velut quedaz
 bestia oñcta que vōtur chimēa. **E**t
 qz tales nōnūq̃ iuemūtur in stati-
 bus a gradibus ecclesiasticis me-
 rito oquerūt dñ⁹ p p̃phaz. **I**te: 72.
Pofuerūt idola i domo i qua inuo-
 catū est nomē meū a polluerūt eā.
Cōtra tales existētes in religione
 qui habitus sanctitatem putant
 sibi sufficere dicitur mēte. **A**mpla
 corona: nimis nigra velis: tota ro-
 tunda. **N**on faciunt monachum s̃
 mens a crimine munda. **S**ecūdū
 genus idolorum est concupiscētie
 a pecuniatiue congregacionis. **D**e
 quo dicitur **O**zee. 8. **A**rgentum su-
 um a aurum fecerunt sibi ydolave
 interirent. **H**oc scilicet mamō di-
 citur quod adorant auari. **V**nde a
 auaricia ydolorum seruitus appel-
 latur **E**ph. 4. **G**losā. **I**stud ydoli⁹
 auaruz significat cuius deus num-
 mus est. **T**alis nummum adorāt a
 colit vt deum. **D**iligēt em̃ nummū
 plus q̃ se: sicut xp̃stianus debet
 diligere xp̃stuz. **H**oc patet quia
 animam suaz ponit pro pecunia ac-
 quirenda a non potest maiorez di-
 lectionem ostendere: testate s̃alua-
 tore **J**ohannis decimo quinto. **M**a-
 iorem hac dilectionem nemo ha-
 bet vt aiām suā ponat quis pro a-
 micis suis. **S**ed tantum amare pe-
 cuniam q̃tum deum: iniquum est
 valde. **V**ñ **E**cclēstici decio. **N**ich-
 dimiquius q̃ amare pecuniaz. **H**ic
 enim habet venalem animam su-
 um pro pecunia. **N**am illā cōtinue

Collo

B

artum ornata ut similitudo templi
 Hoc est ydoli zeli ad prouocandū
 emulationē. Ezechi. 8 Ista sunt y-
dola in quibus demones dant res-
ponſa: fallacia a libidinis intentia
Radiant auro a argēto a gēmis a
vestibus preciosis a nichilomin⁹
sunt intus eius vile lutum. Vñ me-
trix dicitur Auri nobilicas luteaz
si vestiati ollam. Non tamē hinc se-
quitur hanc minus esse lutū. Con-
tra vero curiositatem ornatus ut ex-
inde persona querit virum & mu-
lierem ad illicitum amorem allici-
at dicit beatus Ieronim⁹ in qua-
dam epistola Si vir vel mulier ad
illicitum amorem se ornauerit a vul-
tus hominū ad se prouocauit a si
nullum damnū inde sequatur iu-
dicium tamen patietur eternum:
q̄ venenū attulit si fuisset q̄ biberit
Hec ille. Et de istis potest exponi p̄-
ma pars lectiōis hodie. In ydo-
lis nationū nō erit respectus. Hoc
est. nō licet viro vtiōso a bono ta-
le ydoli respicere Iuxta illud Ecclē-
siastici. 9. Ne respicias mulierē mē-
tiuolam ne incidās in laqueos illi-
us. Et infra. Auerte facies tuā a mu-
liere cōpta a ne circumspicias speci-
em alienam. Iste creature sūt de q̄
bus dicitur in lra. Quoniā creaturē
dei in odiūm facte sunt: vñ ipsius
dei a in tēptacōnē anime hominū
a i muscipulam pedib⁹ insipientū
In hac muscipula captus ē dauid
Hoc etiā ydolum sapientem Salo-
monem ad culturam ydolorū per-
duxit. 7. Re. 2. Hec ydola fugienda
sunt a non exquisenda p̄ curiosita-
tem quia sicut dicitur i littera. Ini-
cium fornicacōis est exquisicio ido-

lolum. Nam impossibile ē q̄ homo
 curiosus a lasciuus se sonans istis
 ydolis nō corrupatur ab istis vñ
 homo diligenter exquirens a com-
 memorans cogitādo de specie mu-
 licum ut faciat sibi ydola a sic ne-
 cessario preparat sibi casum. Vñ
in vitaspatrum narrat de quodam
qui noluit alloqui mulierem ymo
nec matrem nisi clausis oculis. Et q̄
senes tunc temporis noluerūt vide-
re mulieres a quib⁹ dum quererēt
de causa rñderunt q̄ cogitacōnes
sūt sicut picture inquietantes ex cō-
mēoratione rerum visarum. No-
ta fabulaz Quidā meth. 10. de pug-
na leonis contra pictorem ac. Et
ideo summa cautela cōtra ista ydo-
la est fuga. Naz pugna est difficili-
ma a hoc satis inuit apostol⁹ 1. ad
Cor. 10. Fidelis inquit deus qui nō
patietur vos temptari super illud
quod potestis sed faciet auz temp-
tatiōe etiam prouētum ut possitis
sustinere. Propter quod carissimi
fugite ab ydolorū cultura q̄ d. Licet
neccesarium sit ut temptemini nō
tamē temptabimini super id quod
poteritis nisi vos presūptuose opor-
tunitatibus igeratis a ideo fugite
ab ydolorū cultura ac. Lcō cen-
tesima sexagesima quarta

A Certo enim hūc dolēs p̄
 sibi rapti filij fecit ymagi-
 nē a illūm qui tunc q̄ mor-
 tu⁹ hō fuerat nunc tamq̄ deūm co-
 lere cepit a constituit iter seruos su-
 os sacra a sacrificia. Deinde inueni-
ente tempore a iualescente iniqua
consuetudine hic error tāq̄ lex cus-
toditus est a tyrannorum imperio
colebant figmenta. Postq̄ spi-

rissandus multipliciter probauit
 superstitiosam ydolorum adorationem.
 In ista parte incipit enarrae ydo-
 lorum primariam adinventionem.
 Et circa hoc duo facit. Primo ostendit
 quomodo ydola adinueniebantur.
 Secundo quot ex eis mala sequeban-
 tur. Secunda pars ibi Et non suffe-
rat. Circa primum tria facit. Nam
 primo agit de ydolorum adinuentio-
 ne. Secundo de ydolatrie continuati-
 one. Et tertio de eiusdem augmen-
 tatione. Secunda pars ibi Deinde in-
feruere. Et tertia ibi Prouerit.
 Circa primum tria narrat: videlicet
 ydoli facturam. ydoli culturae et cul-
 tus seruandi legem siue censuram.
 Motuum autem ad ydolum construendi
 dum: primo fuit amor de ordinato
 patris carnalis ad filium suum qui
 filio iam defuncto dolens ultra ra-
 tionis mensuram modum iam ex-
 cogitauit quomodo tantum dolore
 delinire valeret et accersito sculpto-
 re effigiatum fecit filium: ut quem reuere
 habere non posset: saltem habere ap-
 parenter. Sicut enim dicit Aristoteli
 in poetria Homo naturaliter delecta-
 tur in representatione sui. Et quod unus-
 quisque hoc pro deo colit quod sum-
 me diligit ideo ex deo ordinata dilec-
 tione ad filium cepit talis patris fatu-
 imaginem filii colere tamquam deum et in-
 ter seruos suos qui sibi contradicere
 non audebant legem statuit de so-
 lennitatibus et sacrificiis faciendis
 eidem. Istam historiam de ortu ydo-
 lorum narrat magister in speciali
 fulgentius in mitologiae li. i. Et Al-
 lexander nequa in scintillario poe-
 tae li. i. fuit iquit in egipto vici-
 tissimus nomine Sirophanes. Sic

habuit filium vnguentum quem imo-
 derate diligebat. Contigit filium
 mori cuius simulachrum patris pre mi-
 mo dilectos affectu in edibus suis co-
 stituit: dumque tristitiae quae fuit re-
 mediū seminariū potius doloris in-
 uenit. Denique simulachrum illud idolum
 dictum est quod nos latine speciem
 dolos dicitur. Familia quoque Siropha-
 nis in adulatione domini flores offere-
 bat ydolo: coronas pledebatur ad-
 ornamenta succendebatur. Re etiam
 ad simulachrum confugientes veri-
 am sunt adepti. Veneratque illud
 potius timore quam amore. Unde Pe-
 tronius lacedonum. Primus in orbe
deos fecit in esse timor. Qui hysto-
 ric narrator antiquissimus est Dyo-
 phantes lacedonum actor: secundum ful-
 gentium ubi supra. Unde secundum magister
 in historia scolastica super. in. capitu-
 lum Genesim. Aliam narrat historia:
 de ortu ydolorum. Dicit enim quod Ri-
 nus rex assiriorum mortuo Belo pa-
 tre suo in solacium doloris imaginem
 patris fecit: cui tantam exhibuit
 reuerentiam ut quibuslibet rebus que
 ad eam confugerent: parceret. pro-
 pter quod ceperunt homines illi simu-
 lachro diuinos honores impendere et
 huius exemplo plurimi caris suis
 mortuis imaginem dedicauerunt.
 Istam historiam narrat Gregori-
 us super illud Luce vndecimo. In
 nomine belzebub princeps demo-
 norum eicit demonia. Nec inter
 istas historias est repugnantia:
 quia origo ydolatrie in diuersis
 regionibus diuersos habet iuen-
 tores. Unde Rinas rex nimis pri-
 mus fuit apud assirios Siropha-
 nes autem primus apud egiptios

Et q̄ apud egipcios maxime ydo-
la colebantur placuit Salomōi in
hoc loco ydolatre egipciace tange-
re inuentorem. Sicut enim docet
Dermes Trisnegistus libro suo
logostileos q̄d est verbum p̄fectū
In egipto potissime a religiofissimē
fiebant ydola a colebantur vnde
dicit q̄ egiptus est ymago celi a
mundi totius templum. Prophe-
tabat tñ mirabiliter de egipciace
religionis destructione Et dicit sic
Tunc terra ista sanctissima sedes
delubroz atq; templorum sepul-
chroz erit atq; mortuozum plenif-
simā O egipte. religionū tuarum
sole supererunt fabule. a eq̄ incre-
dibiles posteis tuis solaq; superēt
verba lapidibus incisa. tua pia
facta narrantibus Hec ille. Quia
igitur in egipto ydola maxime co-
lebantur placuit Salomōi in hoc
loco p̄ ordinē narrare: que apud
egipcios facta fuerunt. De multitu-
dine vero ydolorum dicit Cytion
a ponitur in glosa lactancij q̄ op-
timum quiq; virorum deorum hono-
re consecrabantur. Hinc romani fi-
lios suos consecrauerunt a mauri
reges suos a sic paulatim incepēt
religiones in varijs p̄uincijs cele-
brari. Consequentē i ciuitatibus
a urbibus tam viri q̄ femine p̄-
ter virtutis aliquod p̄uilegium
insigne puta fortitudinem castita-
tem vel scientiam deificari ceperūt
vñ ysid. 8. ethimo. ca. 11. Quos
pagani deos asserūt hoies olim fu-
isse produntur a pro vnus cuiq;
q̄ vita vel merito coli apud suos
post morte; fecerunt vt ap̄d egip-
tun. ysis. apud cretam iupiter i

apud mauros Iuba Ap̄d latinos
Fau9. Apud romanos Quirini9
q̄ a romulus. ysis fuit filia regis
Pithi dicta. que de grecia venēs
in egiptuz docuit egipcios lrās a
culturam terre. a ideo eaz post mor-
tem deam habuerunt. Iupiter a
iuuando dicitur quia iuuans pa-
ter fuit autē; filius saturni a rex
crete expulso patre de creta Iurta
illud. Primus creteis saturnis ve-
nit ab oris Hic deificatus est prop-
ter m̄lta mirabilia que fecit max-
ime apud Cretenfes. Similiter Ju-
ba fuit rex maurozum Fanus la-
tinorum quirini9 qui a romulus
q̄rimius conditor urbis rome. Re-
deundo ergo ad litteram exponen-
da est de syrophane egiptio. Iste
enim pater acerbo ludu dolens ci-
to rapti filij fecit ymagines. Et po-
test hoc aduerbium cito determi-
nare hoc participium rapti a est
sensus q̄ filius ille ante maturaz
etatem moriebatur a ideo quasi rap-
tus patri dicitur. Vel potest hoc
aduerbium cito determinare hoc
verbum fecit a erit iste sensus q̄
statim filio mortuo ymaginem si-
bi statuit. Et illum qui tunc quasi
homo mortuus fuerat. v̄re a re-
aliter mortuus fuerat nunc. post
mortem. tamq̄ deum colere cepit
exhibendo sibi latriam. a cultum de-
bitum soli deo. Nota q̄ quasi ali-
quando ponitur pro similitudine
sic. z. ad Cor. 6. ca. quasi tristes
semper autem gaudentes. Aliquā-
do autem pro veritate. sicut Io. 1.
Cuius gloriā vidimus quasi vni-
gemiti a patre plenum gratia a ve-
ritate. Et constituit inter seruos

suos facta id ē dies solennes a sa-
 crificia & oblationes. Sic igitur pa-
 tet de ydolorū inuētiōe. **C**onsequen-
 ter agit de pueris a continuacōne. In-
 uahit autē iste error p antiquam
 consuetudinē a tirānorum coercio-
 nem a potentiam. Vñ dicit sic. In-
 terueniēte tempore a conualescēte
 iniqua cōsuetudinē quīs proprie
 loquendo scdm iuristas consuetu-
 do non potest esse iniqua quia in-
 qua assuefactio corruptela est nō
 consuetudo. dicitur v hitatio quecū-
 q; bona vel mala a sic iniqua cōsue-
 tudinē inualescente hic error de co-
 lendis idolis tamq; lex custoditus
 est a tirānorum imperio celebra-
 bantur figmenta. **J**uxta illam dau-
 sulam. **A**er lo em luctu dolens pa-
 ter q̄. **N**otandum est q; circa mo-
 dum lugendi amicos decedētes ml-
 tipliciter se habent homines hñs
 diebus. **L**ugent enim quid a; apd
 amicos suos defunctos fallaciter: si-
 mulatiue a cum fictione. **Q**uidam
 pertinaciter a excessiue a sine cōso-
 latione. **Q**uidam sagaciter a calta-
 tiue a ex pia deuocōne. **P**rimo mo-
 do lugent interdum filij mortē pa-
 rentum in quorum bonis succedūt
Vrores maritos: a quorum socie-
 tate libenter recedūt. **L**egatarij tes-
 tatorēs qui eis bona sua legando cō-
 cedunt. **D**ñi omnes migris vestiunt
 tur extrinsecus a facies suas exter-
 minant a tamē in mēte satis gau-
 dent. **S**icut forte iudas luxit mortē
 vxoris sue que **S**ue dicebat. **D**e q;
Gen. 38 dicitur q; post luctum con-
 solatione suscepta ascendit ad tō-
 fores ouium suarum a diuertit ad
 thamar quam putauit meretricē

Sic etiam planxit patrem suū gel-
 lia de qua epigramatum libro pri-
 mo **A**missum non flet cuz sola est
 gellia patrem. **S**i quis adest uille
 profiliunt lacrimae. **N**on lugeat q̄s
 quis laudari gellia querit. **I**lle do-
 let vere qui sine teste dolet. **I**sti fi-
 gurantur per mulierem **T**heocriten
 cui dixit **J**oab 2. Re. 19. **L**ugere te si-
 mulat induere veste lugubri a nō
 vngaris oleo vt sis quasi mulier
 plurimo iam tempore lugens mor-
 tuum. **S**ecundo modo lugent im-
 moderati qui sic lugent mortem a-
 micorum quasi totaliter pertēni-
 ter interirent quorum fatuitas ex
 decem rationibus declaratur: que i
 duobus versibus continentur. seu
 induuntur. **N**ec bis quinq; tibi:
 qui mortem plangis amici. **M**en-
 suram statuunt a gaudia leta edu-
 cant. **V**ult deus a suus est lex libe-
 rat omnia possēs. **N**ec valet imo-
 nocet: obstabit: furg: aabit. **P**ri-
 ma ergo ratio ad ostēdendam fa-
 tuitatem pertinaciter lugentium
 mortem amicorum accipitur ex cō-
 sideratione diuine volūtatis cui nō
 lo modo delemus esse cōtrarij. **V**n-
 de seneca ad lucillum **P**laceat ho-
 mini quicquid deo placet ob hoc
 ipsum q; deo placet. **D**iuina enim
 voluntas prima a summa est cau-
 sa omnium que fiunt. **C**uius alia
 causa querenda non est scdm ma-
 gistrum sententiarum libro primo
 distinctione quadagesima quinta
Ergo si amicum q̄tumcumq; casū
 mortuum habeas confideā primo
 hanc rationem quia deus vult. **V**n-
 de **A**ugustinus de vera religione
 capitulo quadagesimo octo. **Q**ui

pfr de teum dicit non affligitur
 morte cuiusq: qm qui toto aio de
 um diligit nouit nec sibi pite qd
 deo non pit deus at dñs est uiuo-
 rum a mortuorū. **¶** **S**ecda cōsidera-
 cō q iustuz a licitū est vnicuiq re-
 petere qd suum ē. **I**heronim²i epi-
 stola ad **M**arciu^l **C**yrasiū **N**ich-
 il abstulit tuū qui dignus est reci-
 pere ppum **C**redituz suum recipere
 de cui creatorem a nichil aliud de-
 cet q creatori grās agē mutuātī.
 exemplo scī **J**ob **Q**ui filiis orbat⁹
 a subā tota priuatus dixit **D**ñs de-
 dit dñs abstulit. sicut dño placu-
 it ita factum est. **S**it nomen domi
 bñdictum. **¶** **T**er cōsidera q
 necessitas moriēdi est lex cois om-
 nib⁹ **S**i aliqd factū esset vtrū ami-
 cū tuum mortuū: qd nō fuisset ne-
 cessario euentū iuste vqri posses
 a plangē **I**am vero nichil actum
 est nisi qd lege co i toti gñi hūano
 statutum est **H**ebreos. 2. Statutu
 est oib⁹ hominib⁹ semel mori. **V**n
Ambrosi⁹ libro. 3. de morte **S**atpri
 fratris sui dicit sic **Q**uid absurdū
 q illud qd scis omnibus prescrip-
 tum quasi speciale deploras & hoc
 est amicum sup conditionem ex-
 tollere. legem cōem non recipere.
 nature consortium recusare. sensū
 carnis inflare a carnis ipsius mē-
 suram nescire **D**e hac cō lege dici-
 tur metricē **P**aupis a regis cois
 lex moriendi. **P**at causam flendi
 si bñ scripta legis **G**ustato pmo
 null⁹ tñsit sine morte. **D**e u misera
 sorte clauditur hō morte. **¶** **Q**uō
 cum lugere ppomis amicum cōsi-
 dera q per mortem fit liber de ser-
 uo. certus de dubio. beatus de mi-

sero: q dicitur **J**ob. 13. **H**omo nā-
 tus de muliere breui uiuens tēpe-
 repletur mltis miserijs vñ **A**ug.
 de visitacōe infirmoz libro. 1. dicit
 sic **Q**uis numerare pōt pñtis vite
 molestias. **F**urire. sitire. algē. cā-
 lē. lassari. a cetera innumerabilia.
 que ex ipsa consuetudie sola no-
 bis domestica sunt. **E**t infra dem-
 q audaciter pñuncio q pñcipiū
 vite hois incūm doloris est: finis
 vero requiei. **P**hi vero quidā hoc
 non ignorantes in ortu pueroruz
 lugebant. in morte autem gaude-
 bant: per hoc signātes q homo ad
 laborem nascitur: ad requiem autē
 moritur **C**onfirmiliter aut fecit sal-
 uator qui de morte lazari non plo-
 rauit quin potius dixit. **L**azarus
 mortuus est a gaudeo ppter vos
In resuscitacōe vero qñ eum ad vi-
 tam reuocauit plorauit qz euz ad
 huius vite miseras reuocauit **E**t
 paulo post dicit ibidem **A**ugusti-
 nus. **O** mors desiderabilis. o mors
 omniā malorum presentium fi-
 nis: o mors laborum clausula: qe-
 tis principū: quis cogitare potest
 tuarum vtilitates beatitudinum.
Nam male mori cristianorum nō
 est: bene autem mori cum cristo vi-
 uere est **H**ec **A**ugustin⁹. **I**gitur
 mors libeāt a seruitute qe. vñ **I**si-
 dorus libro. 3. de sumo bono. **I**lli
 deplorandi sūt in morte quos mi-
 seros infernus ex hac vita recipit
 non quos celestis aula letificandos
 inducit. **¶** **Q**uinto cōsidera⁹ dū
 mortē plangis amici q de⁹ est oia
 noscēs **I**pe em nouit qd vnicuiq
 expedit pot⁹ qñ vinē a qñ mori no-
 bis oueiat **H**ec igit quicq rācōes

In primo versu tanguntur cum di-
 citur **Vult deus ac.** Sexto ostendit quod
 tua immoderatus eum non in-
 uat. **Reg** enim ad vitam poteris eum
 reuocare: nec per talem ludum a
 purgatorio liberare. Et hoc fuit quod
 allegabat dauid secundi **Regum**
 buodecio. **Cum** filius suus carissimus
 langueret flebat et non capiebat ci-
 bum. **Cum** autem mortuus esset surrexit
 de terra lauit: comedit et consolatio-
 ne recepit et ait. **Numquid** potero eum
 reuocare amplius. **Ego** uero ad ma-
 gis ad eum: ille uero non reuertet ad
 me. **Septimo** considera quod tua irra-
 tionabilis tibi ipsi nocet qui iuges
 et illi pro quo iuges non prodest.
Iuxta illud Eccl. 7. Repelle tristitia
 a te. **Reg** enim est conuersio et huic
 nichil proderis et tripsum pessima-
 bis. Dum enim homo a tanta tristitia
 et absorbetur animum non habet
 liberum ad orandum pro illo quem
 iuget. **Octauo** considera quod aliqui
 ens amici nos in uirtute et a via sa-
 lutis. nam cor nostrum ad mundum
 alliciunt et ad gerendum sollicitudi-
 nem circa statum eorum et ob hoc
 minus obediunt deo et consilijs su-
 is. **Vnde Aug.** super **Gen.** ad litte-
 ram. **Sepe** offendit deus: ne offen-
 datur amicus. **Et** ideo dispensatio-
 ne diuina plerumque contingit ut
 amici quos carnaliter dileximus sub-
 trahantur: quatenus affectiones nos-
 tras in deum liberius et integrius exten-
 dantur. **Nota** de heremita uidente
 angelum filium hominis uiri sub me-
 gere. **Nono** considera spem futuram redi-
 omis future: quia quem modo mor-
 tuum uides: alias rediuuui uidebis.
Thesa. 2. **Nolumus** uos ignorare

fratres de dormientibus ut non con-
 tristemini sicut et ceteri qui non habent
 spem. **Vnde Ambrosius** li. 3. de morte
 fratris sui. **Cessauerunt** inquit lac-
 me mee quia debet aliquid iter fidos
 et perfidos interesse. **Fleat** suos qui
 eos in perpetuum estimant iteruisse:
 qui spem resurrectionis non habent.
Nobis uero quibus mori non natum
 sed huius uite finis est: quia ipsa
 natura in melius reparatur mortis
 casus absterget omnes fletus. **Hec**
ille. **Pecimo** considera quia si uiuus
 fuerit tibi gratus gratior erit tibi
 iam saluatus. **Et** ideo dicitur in ver-
 su **Amabit.** Sic enim amici nostri
 a torrente uoluptatis diuine iebri-
 antur ut tamen nullatenus nostri
 obliuiscantur: sicut docet beatus **Aug.**
9. confess. c. 3. loquens de nebrido
 amico suo defuncto. **Uis** ergo de
 cem considera uobis a motibus ex-
 cessum doloris mitigare debemus
 cum amicos nostros se moriendo subtra-
 hi uidemus: sicut notabiliter suadet
 ciprianus li. suo de immolitate anime.
Non sunt inquit lugendi fratres nostri
 accensione de seculo liberati cum scia-
 mus eos non amitti: sed permittit occa-
 sione non esse dandum gentilibus ut
 nos merito reprehendant: ut quos a
 pud deum uide dicimus: ut extinctos
 ac perditos lugeamus. **Nichil** enim
 prodest uerbis proferre et factis des-
 tructe ueritatem. **Hec** ille. **Igitur** con-
 tra istos excessiue lugentes nec istas
 decem considerationes attenden-
 tes dicitur signanter **Ecclesiastici**
 uicesimo secundo. **Modicum** ploam
 super mortuum quoniam requirit
 uidelicet a laboribus et miseris hu-
 ius uite. **Apoc. 17.** **Amodo** iam dicit

spiritibus ut requiescant a laboribus suis. **T**ercio sunt qui lugent mortem amicorum sagaciter a caritative a expia deuotione. **N**ichil enim tritari in recessu amici in gratitudinis signum est. **N**imis vero tritari desperationem arguit de salute recedentis. Sunt autem tres rationes quare cum ratione condolere possumus morientibus bonis viris. **P**rimo quod pauci boni viri sunt in ecclesia militante. a de beato **Augustino** legitur quod quociens de morte alicuius boni sacerdotis audiuit doluit: non quod sibi de statu suo timuit sed quod paucos tales in ecclesia dereliquit. **S**ecundo quod forsitan aliqua purganda secum deferunt que in presenti totaliter non impleuerunt. **T**ertio ex consideratione naturalis miserie qua oportet nos propter peccatum primi parentis mori parere fieri a incrementari. Et sic **Thobias** sepe liebat a lugeret mortuos. **Thobie. 2.** Et inde de **Eccl. 1.** Melius est ire ad domum luctus quam ad domum diuini. In ea enim admouetur finis omnium uiuentium.

Leo ceterima sexagesima quinta.

Hos quos homines palam honorare non poterant propter quod longe essent e longinquo figura eorum allata euidentem ymaginem regis quem honorare volebant fecerunt ut illum qui aberat tempore presentis tolerent sua sollicitudine. **P**osita prima causa ad inuentionis ydolorum que fuit amor deordinatus hominum ad amicos a parentes. **I**n ista parte prosequitur de causa scilicet principali eiusdem erroris que fuit superbia a vana ambitio regum

a principum ad diuisiones a honores. **P**rinces a tyrannivolentes honorari non solum a presentibus sed etiam ab absentibus dedicauerunt sibi ipsi ymagines quas multiplicari fecerunt a apud remotas nationes statui a in ueneratione seruari ut ubique timentur. **V**nde sibi ipsi honores diuinos fecerunt attribui infirmitatis humane obliu. **S**ic **Nabuchodonosor** precepit **Holoferni** omnes deos terre extinguere ut ipse solus deus diceretur ab alijs nationibus que potuissent **Holoferni** potencia subiugari. **S**ic **Gaius** caligula imperator per uniuersum mundum ymaginem suam misere ab hominibus tempore deus colitur. Dicebat enim se fratrem **Jouis** esse. **V**nde a unquam filiam quam habebat posuit inter genua **Jouis** ut postquam egressa esset de genibus **Jouis** uis: uis utriusque filia uideretur. **I**ste **Gaius** mandauit **Petronio** quem inde preceperat pro pretore que erigeret in iherusalem eo quod intellexerat solos indeos cultum statue sue recusare. **Q**uo audito iudei ad **Petronium** accesserunt supplicantes ut nullo modo ad cultum statue cesaris eos hortaretur: quod citius uellet occidi a se singulari obtulerunt a iurabant quod nunquam amplius terram colerent a sic media afflicti morerentur. **S**ic **Herodes** agrippa diuinos honores ab adulatores recepit. **S**icut dicitur **Actuum. duo decimo** **Qui** inter honores sibi factos **bulonem** uidit insistentem a imminentem capiti suo. nuntium mortis sue. a indignatus ad eos qui sibi applaudebant dixit. **En**

ego deus vester morior. Statimque percussus ab angelis confusus a corrodentibus vermicibus viscera eius exspiravit. Nec ergo vana superbia et abiciens elatio secunda causa fuit idola faciendi. Et hoc est quod dicitur in littera. Nos quos palam id est principaliter. **Omnes honorare non poterant** scilicet colendo propter quod id est quia longe essent ipsi a regionibus suis et longi quo figura eorum allata euidente imaginem ad. **Littera plana est** circa illam clausulam. **Imaginem regis quam honorare voluerunt.** Notandum quod quia hic agitur de ambitione honoris gentilium principum. Et secundum doctrinam Aristotilis quarto ethicorum circa amorem honoris contingit inuenire super habundantiam et defectum et medium. Ideo circa honoris materiam est sciendum quod ad honorem tripliciter nos habere debemus. **Debemus enim honoribus nos dignificare; honores nos nimis desiderare; honores inuicem communicare.** Primo enim debemus honoribus nos dignificare. **Sola enim virtus facit hominem dignum honore.** Nullus enim prauus existens est dignus honore; quod virtutis premium est honor et tribuitur bonis sicut dicit **Aristoteles** 2. ethicorum c. 2. **In cuius signum narrat Augustinus** 1. de ci. dei. c. 17. quod romani antiquitus virtutem et honorem sicut duos deos coluerunt; quibus duas etas siue duo templa constituerunt sic ad se inuicem ordiata et continuata; quod nullus possit intrare templum honoris nisi prius templum virtutis pertransierit. **In signum quod apud eos nullus**

reputaret honorem nisi illi per virtutem aliquam meruisset. **Et ideo dicit Aristoteles** quarto ethicorum capitulo quinto. **Secundum veritatem ergo solus bonus est honorandus.** Unde ad **Rom. 2.** **Honor et pax omni operanti bonum.** **Et quis honor debeat virtuti sicut premium quoddam insufficientem tamen nichilominus honoris plenius quod derogat virtuti dum mentes honorati in superbiam mittitur eleuare.** **Et ideo ad istam pestem rationabiliter euitandam legimus quod victoribus triumphantibus a roma reuertentibus triplex honor impendebatur; et triplex iniuria inferebatur.** **Primus honor fuit quod victori populus obuiauit cum iubilo et leticia.** **Secundus quod omnes captiuos sequebantur curram eius ligatis manibus post tergum.** **Tertius honor fuit quod victor induebat tunica Iouis et ponebatur in curru quem traherent quatuor equi albi; et ducebatur vsque ad capitulum.** **Iuxta illud.** **Quatuor in niueis aureis ibis equis.** **Ne tamen istis honoribus sublimaretur obliuisceretur sui; triplicem molestiam sustinere debuit illo die.** **Prima erat quod ponebatur vna cum eo quedam persona seruilis conditionis ut daret spes cuiuslibet quantumcumque vilis conditionis perueniendi ad talem honorem; si improbitatem et virtutem se dignificare vellet.** **Secunda molestia erat quod seruus ille eum per vices sedentem in curru colaphisabat dicens.** **Conotosolito id est nosce teipsum et noli de honore tibi exhibito superbiere.** **Tercia molestia erat quod illo die licebat cuiuslibet dicere impune**

opprobria in victorem. Vnde Ju-
lio cesari reuerenti post multas vic-
torias fuerit quissime contumelie
dicit: nulla penitus vltione sequen-
te. Alii aliquantum de isto honore
scribit ysidorus 8. **Ethimo. c. 2. a.**
allegat tranquillum ducem. qd tri-
umphus dicit ab eo: qd triumphas
cum vitem ingrederet tripliciter iudi-
cio honorabatur. Nam primum de triu-
pho duci occidendo iudicabat exer-
citus. Secundo senatus. Tercio po-
pulus. Erat autem mos romano vt
triumphas quodrigis veheret: colo-
re rufo plimiret: purpura et palma-
ta toga indueret: palma aurea et
lauri coronaret scipione seu scip-
tro super quod sedebat aquila orna-
tur. Et istis omnibus preparatur ei cernitex
per socio proponeret. Iam vero in quodriga
vehere dicitur: qd illo genere vehiculi per
milia plures utebantur. Ideo colore ru-
fo plimiret: quasi divini ignis immu-
tata effigie imitaretur. Ideo super scipi-
onem siue scipitru aquila habebat
eo quod per victoriam ad summam magni-
ficentiam ascendebat. Coronabatur
corona palmea: si in bello vel in con-
flictu triumphasset. Palma autem acu-
leos habet et significat conflictum. Co-
ronabatur corona aurea si sine con-
flictu contingeret triumphare vix hostes
sine pugna fugando: quia laurus
aculeos vel spinas non habet. A carni-
fice contungebatur vt ad tantum fastigi-
um euectus mediocritatis humane
comoneretur. Ac si sibi diceretur illud
Eccl. 10. In vestitu ne gloriaris vni-
quod: nec in die honoris tui extollaris.
Secundo debemus honores non nisi
desiderare. **Arestotiles. 6. Topico.**
dicit quod omnes appetunt honores.

Nec bene diffinitur ambitiosus: si sic
dicat. Ambiciosus est appetens
honores scilicet vltimum merita querens
vel a quibus non debet: quia quando non
debet. Hoc est enim viciosus. **Eccl. 10.**
In mansuetudine serua animam tuam
et da illi honorem secundum meritum suum.
Qui autem ultra meritum vel sine meri-
to honorari desiderat: alios ad fal-
sum testimonium inuitat. Qui enim
honorem alteri impendit eum ali-
qua virtute perdit: dicit **Eccl. 10.** dicit
quod iniustus non honorabitur. **Pro-**
uerb. 26. Sicut qui mittit lapidem
in acetum mercurij: sic qui tribuit
insipienti honorem. Status eius ho-
noris non est nimis appetendus: quia
sicut dicit **Seneca epistola 82.** Abstra-
hunt a recto: diuitie: potentia et ho-
nores. Narrat de quodam preore da-
reuallensi. **Gaufrido** nomine. **Rui-**
cum electus esset in episcopum
Toanensem et ab **Eugenio** prepa-
et abbate suo sancto **Bernardo**
coogeretur onus episcopatus sub-
ire prostratus ad pedes abbatis
et clericorum qui se elegerant in
modum crucis dixit. **Monachus**
fugitiuus si me eligitis esse pote-
ro: episcopus nunquam ero. **Isti** la-
boranti in extremis quibusdam mona-
chus ei carus assidebat. et dixit.
Care mi: quia nunc corpore sepa-
ramur oro te vt si potes: salua dei
voluntate statum tuum michi post
mortem reuelas. **Cui** oranti post
mortem eius coram altari appa-
ruit **Gaufridus** dicens. **Ecce** assu-
Gaufridus frater tuus. **Cui** ille.
Care mi quomodo est tibi. **Cui**
Gaufridus Bene inquit est sed
reuelatum est michi a sancta trinitate

q̄ si promotus fuisset i episcopū
 fuisset de numero ep̄torum. nec
 mirum quia honores vt frequen-
 ter mutant mores in peius. Vnde
 metricè dicitur. **Plurima cum sole-**
ant hominum corumpere mores
Altius euerunt femina: c̄sus: ho-
nos. Vnde quidam dixit ad sociū
 iam ad dignitatem promotum
Optimus esse soles: te fecit honor
meliorē. **Estio q̄ fies de meliore ho-**
nis Et ideo neō sibi sumat honore
 si quōtur a deo tamq̄ aaron qui
 iudicio v̄ge florētis a incendio emu-
 lorum electus est a monstratus
 placere deo sc̄dm glosā ad **Hebre-**
quinto. Tercio debemus honores
 inuicem diuicere. Est ei triplex hōr
 sc̄z honor subiectōis a obediētie: ho-
 nor supportacōis a b̄nificētie: honor
 affectōis a tenuolētie. **Prim⁹ ho-**
nor debet p̄lati a p̄ncipib⁹. Dicit
 enim **Aristoteles** quinto ethicoū
 capitulo septimo. q̄ quilibet tene-
 tur dare mercedē ei qui p̄ se laborat
Sed princeps laborat pro tō mul-
titudine Hec autem merces est ho-
 nor a gloria. Et cui ista non suffici-
 unt: tyrannus est a non princeps
 prima **Petri** tercio. **Deum timete:**
regem honorate. Et concordat **A-**
postolus ad Thimo. 4. Qui tene p̄-
 sunt p̄biteri duplici honore digni
 habebatur a maxime qui laborat
 in verbo a doctrina. Duplici honore
 vt sc̄z eis obediatur a exteriora mi-
 nistrēt sc̄dm glosā. **Secundus ho-**
nor est supportacōis a b̄nificētie a
maxime debetur parentibus **Deu-**
tronomij quinto. **Honora patres**
a matrem a longeuus eris super t̄-
ram. **Et Deus. viticō octauo.** **Ma-**

ledictus qui non honorat patrem
 suum a matrem suam. Tercius hōr
 qui est honor affectōis a tenuolē-
 tie debetur omnibus. **1. Pet. 2.** **Quis**
honorate: fraternitate: diligite. **Ad**
Roma. 12. **Honore inuicem premie-**
tes non alta sapientes sed humi-
bis consentientes Et iō refert ma-
 gister **Helynandus** q̄ helyus ad-
 anus ex senatore factus est impeā-
 tor. **Iste** in tantum gratiam habu-
 it populi a senatus q̄ senatus eum
 rogauit vt filium suum **Augustū**
 appellaret. **Pater** vero sciēs q̄ gra-
 ue periculum imminebat egimmi
 Respondit **Sufficit** q̄ ego inuitus
 egnaueri. Et subiunxit. **Alendi** sūt
 prius pueri a virtutibus exercen-
 di vt probentur virtutibus antee-
 dere quos debent honoribus antee-
 re. Vnde metice dicitur. **Vt ver dat**
florē flos fructum fructus odore:
Sic studium morem: mos sensum:
sensus honorem. **Quius** vero con-
 dusionis videlicet q̄ iuxta meritū
 virtutis honor debetur. **Notabile**
 reperimus exemplum in **Julio** ser-
 to libro quarto capitulo primo de
 duce quodaz qui **Theogenes** dice-
 batur. **Iste** dux eāt ateniensium
 a exercitum **Megare:** ducere debu-
 it. **Milites** statim ordinem suum
 petunt vt videlicet designetur qui
 a quot precedere debeant. **Theoge-**
nes Respondit se tunc ordinem as-
 signaturum cum **Megarem** p̄ue-
 nissent. Et statim clam equites q̄-
 dam premisit qui in specie hostiu:
 impetum in socios retorquerent.
De istis autem quos secum habu-
 it vis istis insultacōib⁹ p̄misit vnū
 quēq̄ ordiaz sic voluit. **Extremi a**

cordati sponte pretulerunt se: veteres et timidi se retro traxerunt: ubi igitur ad insultantes deventum est compertum est eos socios esse: non hostes. **D**ux ergo predictus unicuique ordinem illi tribuit quem sibi ipsi in isto euentu eligere primo vidit

Lectio ceterima sexagesima septima

Drouerit autem ad horum culturam et hos qui ignorabant artificis experientia diligentia

Ille enim volens plerumque placere illi qui se assumpserat elaborauit arte sua ut similitudinem in melius figuraret. **Q**uo facto multitudo hominum abducta per speciem operis eius qui ante tempus tamquam homo honoratus fuerat: nunc deum estimauerunt. **E**t hec fuit humane vite deceptio: **Q**uia autem affectui ut regibus defunctes homines incommunicabile nomen lapidibus et lignis imposuerunt

Postquam actum est de ydolorum principali adinuenione **I**n hac parte agit de quadam ydolatrie promotione vel augmentatione. **E**t circa hoc duo facit. **P**rimo ponit istam causam incidentalem. **S**ecundo recapitulat duas causas principales. **S**ecunda pars ibi. **E**t hec fuit humane

Circa primum dicit quod causa vehementer promouenda ad colendum ydola fuit diligentia et subtilitas artificum qui labore summo et rebus pretiosis elaborauerunt fabricare ydola mire speciei et pulchritudinis gratiose. propter quod simplices ydola intuites credebant ydolis aliquid numinis esse. **I**sti autem artifices id hec fecerunt: ut placerent regibus a quibus inducebantur ut eorum effigies fabricarent. dicit ergo sic. **P**rouerit

autem ad horum scilicet ydolorum culturam et hos qui ignorabant: et ad simplices alliciendo artificis experientia diligentia. **E**t subdit. **I**lle scilicet artifex volens placere illi alicui regi vel principi vel tyranno qui se assumpserat per alios ad effigian dum speciem suam elaborauit: et diligenter laborauit arte sua: ut similitudinem et ymaginem talis regis in melius figuraret: et ita plebique sicut melius sciuit formaret: quo facto multitudo hominum abducta a veritate per speciem et pulchritudinem operis eius principem vel regem: qui ante tempus et paulo ante tamquam homo honoratus fuerat: quia honoratus fuit dulcia et cultu debito alicui excellenti persone. nunc et post mortem deum estimauerunt exhibentes sibi latriam qui est cultus debitus soli deo. **2. Machabeorum. 11. Rex antiochus Lybie fratri salutem Pre** nostro inter deos translato. **C**onterponit recapitulationem causarum ydolatrie que fuerunt principaliter due ut predictum est: amor deordinatus amicorum et timor tyrannorum. **V**n dicit quod hec scilicet deceptio fuit vite humane deceptio et causa deceptio commens. **Q**uia autem affectui dilectio amicorum defunctorum aut regibus adhuc viuentibus per timorem fuerunt homines incommunicabile nomen quod est hoc nomen de lapidibus et lignis imposuerunt. dicitur autem hoc nomen incommunicabile: quia impossibile est plures eentales res absolute distinctas que est illud per quo iste terminus deus proprie loquendo supponit et tamen hoc nomen deus est equiuocum. **N**am dicitur adoptiue

nomen deus est equiuocum. Nam dicitur adoptiue de sanctis. In ps. Ego dixi deus estis. Nuncupatiue de ydolis in psalmo. Omnes deus gentium demonia. Substantiue et natura liter de diuina essentia. Et licet hoc nomen sit commune tribus personis: tamen quod ille persone sunt vna res simplicissima dicitur hoc nomen incommunicabile. Circa illam clausulam. Et hec fuit humane vite deceptio. Notandum est: quod licet vita humana multipliciter decipiat. quatuor tamen sunt in quibus ut communiter maior pars mundi decipitur et oberrat. Decipiuntur enim homines in presumptione proprie perfectionis: in acceptatione nimie commendationis: in delectatione feminee affectionis. et in simulatione colubine compositionis. Prima materia in qua homines communiter decipiuntur est in presumptione proprie perfectionis. Nemo enim de facili bene iudicat: nec de gratiis propriis: nec de culpis propriis. sed gratias nostras nimis magnificat. et culpas nostras nimis attenuamus. Et ideo vir est aliquis qui bene iudicat de seipso. Vnde Terentius in quibusdam comediis. Ita fere composita est humana natura: seu omnium hominum natura ut aliena melius iudicet quam sua. Et Tullius in oratione pro dyocare. Nemo fere est qui sui peccati iudex non sibi se equiorem quam reo prebeat. Vnde est quod non nulli cum pauca faciunt: magis sibi arrogat et seipsum propria non aliter extollunt quam si per ea celi supportarent omnes. Omnino siles Balduino de picto et sculpto qui collo humeris et brachiis et facie prominens totum fabricat

collo

cum onerosa fatigatione se simulat supportare et tamen fabrica ita fortiter staret et eque duriter si totum illud ydolum delectet vel tolleret. Tales etiam siles sunt quidam alienato a mente quod spiritus stans sub diuino nullo modo voluit intrare domum nec sedere: bibere vel comedere. Requisitus quare hoc faceret. Respondit quod ipse supportabat totum celum et si ad horam dimisisset celum esset casus. Ita est de non nullis presumptuosis qui inflati scientia seculari reputant se totam ecclesiam supportare discretionem et sapientiam quare se habere presumunt. Quorum culibet illud psalmus. 6. dicit. Sapientia tua et scientia tua hec decepit te. Et quia deceptorum presumptio ex verborum scientiis magis quam ex realibus solet oriri. signanter scripsit Apostolus ad Colosenses. 2. Videte ne quis vos seducat per prophetiam et inanem fallaciam. Secunda materia in qua homines vititer decipiuntur est in acceptatione nimie commendationis. De ista peste dicit Seneca epistola 2. Incredibile est multis quam magnos viros dulcedo oris abducatur et Epistola 94. Illud precipue ipedit quod nobis cito placemus. Si uenimus qui nos laudat: qui nos bonos dicat: quam prudentes: quam sanctos: non sumus modica laudatione contenti. Quicquid in nos adulatio sine pudore ogessit tamquam debitum pendimus. Optimos nos esse et sapientissimos assentientes credimus: cum sciamus illos multa mirari sepe. Hec Seneca. Et quia hec deceptio fit potissime per amicos vel veros vel apparentes: signatet dicitur tali. Trenchard 1. Vocauit aicos

n. i

meos et ipsi deceperunt me. **V**rsus ex-
 cai solet si cades peluis oculi suis o-
 biciat. **C**onsilium si homini aliquid gratia
 vel fallaciter sibi attributa oculi
 mentis obiciatur adulatorum omen-
 sacoe: statim excecatur et decipitur.
Isaie. 7. Popule meus qui beatus
 te dicit ipsi te decipiunt et via gressu-
 um tuorum dissipant. **E**xemplum huius
 narrat **Seneca. 6.** de beneficiis. **X**erxes
 inquit dux **M**edorum grecis bellum in-
 dixit. **C**ui familiarium unus dixit.
Grecos bellum non expectaturos. **A**-
 lius greciam non solum vinci: sed ob-
 rui mole exercitus **M**edorum. **A**lius
 dicebat timendum esse ne vrbes de-
 fertas et vacuas inuenirent: nec se
 habiturum ubi tantas vires exercere
 possent. **A**lius dixit vix illi natura
 rerum posse sufficere: angusta est clas-
 sibus maria militibus castra expli-
 canda copiis equitibus caestria:
 vix celum patere sagittis. **D**um in hunc
 modum regem minima exultatione su-
 rente concitarent dixit **D**amarchus
 regi. **M**ultitudo ista que tibi placet
 metuenda est tibi. **V**erum est enim im-
 moderate numquam posse regi nec diu
 durare quod regi non potest. **N**ich-
 il tam magnam quod perire non pos-
 set. **A**cciderunt ergo que dixit **D**amarch-
 us. **I**lle enim tam grandis exerci-
 tus ob defectum providentie et regis
 fuit victus a paucis provide ordina-
 tis. **D**e cuius victoria commendatione
 narrat **I**ustinus in abtologi li. 2.
 quod de regno suo. 800000. armaue-
 rat de auxiliariis vero. 300000. et
 100000. navium legitur habuisse:
 sed ipse primus in fugam postremum
 in prelio. **I**n periculo timidus si me-
 tus accessit inflatus a paucis est fu-

gatus. **I**n cuius exercitum parum
 ante fugam equa peperit leporem
 quod est animal fugitivum: sicut nar-
 rat **V**alerius li. 1. c. 9. propter hoc fuit
 sententia **P**latonis sicut narratur
 in dictis philosophorum. **D**omines
 ex inimicis magis quam ex amicis sibi
 proficiunt. **Q**uia inimici dum eius
 errores improperant exinde corri-
 guntur. **A**micis vero suos eis non of-
 tendunt errores: sed tolerant et oc-
 cultant. **T**ercia materia circa quam
 potissime decipitur vita humana
 est in delectatione femine delecta-
 tionis. **L**icet enim invicem amare et a-
 mari sit iuvenibus delectabile mul-
 tum sicut dicit **A**ugustinus. 2. confessi. fu-
 ap. c. 1. **Q**uid erat quod me delecta-
 bat: nisi amare et amari. **S**ed non
 tenebatur modus ab animo usque
 ad animum: quatenus limosus est
 limes amicitie: sed exalabant ne-
 bule de limosa concupiscentia car-
 nis et scatebra pulchritatis et obnu-
 bilabant et offuscabant cor meum: ut
 non discernere tur serenitas dilecti-
 onis a caligine libidinis. **D**ec **A**ugustinus
Licet inquam ista caliginosa dilectio et
 carnalis caritas multum delectet: mol-
 liat et enervet: potissime tamen co-
 stringit et decipit familiaritas femi-
 narum. **N**umeri. 31. **C**ur feminas ref-
 uastis: nonne iste fuit qui deceperunt
 filios israel. **D**arum namque natura
 ars et delectatio est hominem emolli-
 re et emollium decipere. **E**t ideo signane
Philistei dalida fecerunt mediatri-
 cem ut superarent **S**apsonem dicentes. **D**e-
 cipe eum et discere ab eo in quo habeat tanta
 fortitudinem. **S**cienerunt enim illud verum
 culum. **F**allere si emere statuit deus in
 muliere. **S**imul enim ista fuit nonnumquam

Sicut mulier a facto viro solidita-
 tem recipit ad virtutem. viro mol-
 licem infirmitatis refundit. In cuius
 figuram. **Gene. 2.** dicitur quod ad fa-
 bricam mulieris ablata est a viro
 quoddam os et restituta caro pro
 osse. Et ideo quantumcumque homo sit
 osseus soliditate bone vite caueat
 sibi semper quod ex familiaritate femi-
 nea os pro carne facillime commuta-
 tur. **Singuit fabule de achille** quod
 mor cum natus esset mater eum
 in aquis stagnis intinxit per totum
 corpus. excepto talo propter quod fa-
 ctus est postea **inherabris** in to-
 to corpore sed tandem in talo vul-
 neratus occiditur. **Hec fabula sic**
exponit Alexander neque in scitilla
 tio poetarum sic intelligitur. **Achil-**
les grecorum fortissimus virum vir-
 tute perfectum designat. **Hic** in aquis
 stagnis intingitur quia in actibus
 penitentiae et aduersitatibus solida-
 tur; solus talus non mandus di-
 mittitur quod semper libidineis tep-
 tationibus exponitur. **Dicit enim**
opterus quod in talo est locus libidi-
 nis. **Humana igitur virtus** quamuis
 munita sit ad omnia. libidinis tamen
 visibus subiacet patula. **Vene** eti-
 am que in talo fuit ad renum et
 femorum et virilium pertinent ratio-
 nem. **Signat etiam moraliter** quod quod
 quantumcumque homo virtuose et publi-
 ce vixerit ante caueat tamen semper ta-
 lum et finem. **Persona** quedam sex-
 agenaria semper virgo vixerat.
 49. et anno sexagesimo corrupta
 est et defuncta. **Et ideo signanter**
 enumerat **Job** inter cetera diffici-
 lissima que de iudicio. **Si** deceptum est
 cor meum super muliere; **Quasi di-**

cret. **Non** difficultatem resistentie
 contra stimulum carnis et temptati-
 onis libidinis dicens **Job. 31.** **Et**
Valerius ad Rufinum in fine **Le-**
ge aureolum theofastum et me-
 mosiam **Josanis** et vix pauca inue-
 nies impossibilia mulieri. **Et** sedit
Amice det tibi deus omnipotens
 omnipotentis femine non falli fal-
 lacis unde **Metrice** dicitur. **Ada;**
sampsonem loth dauid. sic **salomone.**
Femina decepta quis modo
 tutus erit. **Quarta** materia in qua
 decipitur vita humana cor est in si-
 mulacione columbine compositionis et
 hec est ypocritarum et assuetorum
 ad falsam seculi affabilitatem et pre-
 tendentium extrinsecus sanctitatem
 et habentium intrinsecus lupinam ra-
 pacitatem **pubi. 11.** **Simulator** ore
 decipit amicum suum. **Et** id signa-
 ter docemur in scriptura. **Non** demus
 nos iudicare hominum malitiam vel boni-
 tatem secundum extrinsecam phisonomiam;
 nec secundum intrinsecam actionem nec
 secundum geneaticam astronomiam nec
 secundum ignota phia; **Extrinseca** phi-
 sonomia elucet in facie **Job. 1.** **Pro-**
hibe iudicare secundum faciem. **Intrinseca**
 actionomia sunt interiores quos homines
 hinc intrinsecus et has iudicare non
 licet **Luc. 6.** **Nolite** iudicare ut non
 iudicemini. **Geneatica** astronomia
 est sinaco secundum horam; nativitas alio-
 rum et stellacionis tunc hinc **Ignorantia**
 est statim pronuntiare et diffinire. **Iste**
 nunquam erit bonus homo de vno iuvene
 forsitan errate ex aliquo leuitate. **1.**
Corin. 9. **Nolite** autem tempus iudicare
 dicere enim ypocritas in amphorismis. quod
 pronosticaciones acutorum morborum non
 sunt omnino certe pronosticaciones neque

sanitatis neq; in ortis **M**oraliter A
cuti morbi sūt lasciuia a dissolutio
iuuenilis **M**alus igitur medicus i
moibus ē qui statim prenoscit
q; talis iuuenis morietur finaliter
morte peccati a q; numq; bñfaciet.

Leō. 161.

Et non suffecerat errasse e-
os circa dei sciētiam: sed in
magno viuētes in sūe bello a tota
tam mala: magnā pacez appellāt
Aut enim filios suos sacrificātes: ā
obscura sacrificia faciētes Aut ifa-
mie plenas vigilijs habētes **N**ec vi-
tam neq; nuptias mundas iaz cus-
todiuūt: sed a aliis aliū occidit: ā
adulterans cōtristat a oia cōmix-
ta sūt sanguis a homicidiū: futuz
a ficio: corruptio: ifidelitas: fba cō
a periuriū: tumultus: tonoz domi-
ni mioatio: animarū iquinacō: ma-
tuitatis immutatio: nuptiarū in-
cōstantia: inordiatio mechie a im-
pudicie. **P**ositis tribus causis
ad inuentionis ydolatrie videlicet
amore dilectoꝝ: timore tyrannoz
a deore ydoloꝝ. In hac parte pro-
sequitur enarrare quante malicie
a quot vicia seu morum corrupcō-
nes ex ydolatria causabantur. **E**t
circa hoc duo facit. **Q**uia primo if-
ta mala enumerat diuisim. **S**ecun-
do diuidim ibi. **E**t omnia cōmixta
sunt. Mala aut q; inter ydolatras
per ydolatriam sunt sub orta: sunt
quatuor i genere: quia q̄tuz ad de-
um debita eius noticia priuaban-
tur: q̄tum ad seipfos decipiebant
Quantum ad demones eozū serui-
tute subdebantur: q̄tum ad proxi-
mos omnes sibijnuicē iniuriaban-
tur. **S**i igitur loquamur de noticia

quā homo per fidem debet habē de
deo: ista priuabantur **V**n̄ premit-
tuntur **E**t nō suffecerat errasse eos cir-
ca dei sciāz per ifidelitatē: sed a in-
magno viuētes ifiē bello: tot i ml-
titudine a tam maḡ mala itencione
scz maliciosa pacez appellāt: q; decipie-
bant q̄tum ad seipfos. **N**ec enī
ifciā bellare eos fecit contra deum
cuius debuissent subdi legibus a
cū essent i bello continuo ostra deum
a bonos mores existimauerūt se vi-
uere i quiete. **N**ec q; duo mala cō-
secuti sunt quo ad deum. primo a
postea quo ad seipfos. **T**ercio de
mombus seruitute crudelissimā sub-
debantur. **N**am cultus a sacrificia
q; ydolis faciebāt fuerūt ihūana a
irrationabilia q̄tum ad materiaz
de qua fiebant: itempstiuā a suspe-
cta q̄tū ad tēpus i quo fiebant: fe-
da a abominabilia q̄tuz ad rituz
a modū quo fiebāt **V**n̄ q̄tuz ad if-
ta tria dē sic **A**ut ei filios suos sacri-
ficātes sicut obfuabāt i sacrificijs
saturni. **H**oc ei ip̄e odiū Jouis filij
sui qui eū de regno expulerat: cul-
toribus suis p̄cepit sibi filios suos
immolare. **A**ut obscura sacrificia
faciētes vel de nocte s; de die scz i
ātris vel spelūcis a lucis siue i locis
obscuris dicit ei lucis p̄ anthifra-
sim locus sine luce ip̄e nīmā arto-
rum vmbra. **A**ut ifamie plenas vi-
gilijs hñtes sic i sacrificijs bachi
a Citeles matris deorum in quoz
festiuitatibus lusibus a luxurijs
vacantes totam noctem turpiter
transibant. **Q**uos redarguit apos-
tolus ad Ephesios quinto. **N**olite
communicare operibus infructu-
osis tenebrāz: magis redarguite

Que autem in occulto fiunt ab ip-
 sis turpe est dicere. Propter huius
 feditates subtraxit eccia multas
 vigiliis que solebant ab oibus
 populis celebrari de nocte in solē
 miratibus sanctorum. Quarto sibi in-
 vicem iniuriabant in corporibus infe-
 rendo molestias et in vxoribus nup-
 tias violando unde dicit. Neq; vi-
 tam supple mundam iam custodi-
 unt neq; nuptias mūdās s; alius
 alium per iniuriāz occidit aut ad-
 ulters cōtristat ac trā est plana
Sequitur secūda ps lectionis
 huius in qua morum corrupcōes
 cōiunctim enumerat ydolatriam
 consequentes et sunt. **14.** Dicit enī
 sic **Et omnia commixta sunt sang-
 uis .s. in inuasiōe et i vulneratiōe
 iniusta: homicidium in occisione
 furtum in aliene rei in debita detē-
 cōne: fictio in falsa ypothesis simu-
 latione: corrupcō in virginū deflo-
 ratione: infidelitas i mutua procli-
 cōne: turbacō in discordiarum se-
 minatione: pūrium in falsa pba-
 tione: tumultus in rixarum contē-
 tione: bonoz dñi in memoracō in be-
 neficiorum dei in grata obliuione
 animarum in inquinacōe: in gule et
 luxurie delectatione: natiuitatis i-
 mutacōe in vicij contra naturam
 perpetratiōe: nuptiarū iconstā-
 tia in vxorum illicita pmutacōne
 inordinacō mechie in icest? et ad-
 ulteri pmutatiōe et impudicicie
 inordinatiō supple in libidinosa
 contrectacōe. Contra tales ydola-
 tras huculenter inuehit didimus
 rex bragmānoz. in epistola ad
 Alexandrum magnum. Veritens
 eos in hoc q; hominē minorem un-**

bum dixerunt et singulas partes
 corporis singulis dijs coaptauerūt
 Dominem inquit mundū puuz
 dicitis et sicut in eo multiplicia sūt
 mēbra disposita ita varios deos cō-
 fingitis in celo consistere. quoz
 vnicuiq; diuersas et diuisas vti
 corporis partes deputatis et fami-
 liares singulis victimas imolatis
 et vocabula illis exquisita tribui-
 tis afferentes mineruam capitis
 arcem. vtpote sapientiam tenere
 Juno nem iracundie presidentem
 precordia possidere Martez belloz
 presidem pectora vulneribus ap-
 ta distinguere Mercurium facin-
 die reptorem lingue ianuās pos-
 sidere Herculem lactos sibi vtpo-
 te pugilem vendicasse Cupidinez
 iecons secreta coercere: baehum
 ebrietatis ductorem cellaria gut-
 turis obtinere. cererem frumentū
 datricem hōrea ventris implere:
 venerem matris libidinis femoz
 occupasse cubicula Iouem quasi
 atrū spiritū in naribus habere p-
 cōne Apollinē medicine et musice
 preceptore; palmarū habitacula
 possidē ac **T**antaq; hoīs fabrica-
 dijs quos dicitis vestris dominan-
 do cōtradicit nulla pte corpori do-
 micilij vti sedib; seruata. Qui tū
 nec grāz vob; debita actionē vt li-
 teris hospitib; referūt sed vt inq-
 lūnis obnoxīs soluendū redigal
 imponūt atq; alijs alijs tributa p-
 fligant Itaq; marti aper ceditur:
 bacho dicat hie? Junoni pauo
 mactat Ioui taur? buciat Apollini
 cignus offertur Veneri columba
 decernit Minerue nodua ofsecrat.
Cereri farra libat Mercurio mella
 n. 3.

impunitatis / quoniam enim prelati videtur peccata notoria subditorum et dissimulat ea scire. talis prelati vocatur pacificus. Notandum quod humectatio locorum circa aures que vocantur tempora de lacte mulieris inducit somnum. Sic consimiliter quoniam prelati habet verba remissionis et dulcedinis ad manifeste malos inducit eos ad dormiendum in peccato suo. Unde verba prelatorum et prophetarum antiquitatis vocabantur onera. **Malach. i.** Onus verbum dei ad israhel. Et in ysaiam Onus damasci onus egipti: onus tyri: et sic de alijs. Debent enim verba prelati esse onerosa contra pertinaces et rebelles: sed solaciofa ad deuotos et humiles. Sed distinguendum videtur de remissione et rigore in prelati: quia si loquimur de eorum personali iniuria vel de derogatione honoris eorum inueniuntur acutissimi et rigidissimi: nichil remittunt. Si vero agatur de iniuria illata deo: vel de honoris diuini diminutione ibi sunt remississimi: nec curant omnino. Contra tales bene loquitur **Crisostomus super Mattheum.** Episcopus fidebitur honoris non accepit a presbitero. aut presbiter a diacono. aut diaconus a lectore. irascitur et turbatur. Si autem viderit episcopus presbiterum aut presbiter diaconum aut diaconus lectorem circa obsequium ecclesie non permanente: aut alias peccatum in deum non irascitur ei neque curat. Quia omnes quidem de suo honore solliciti sunt de honore autem dei nullus. **Hec Crisostomus.** Quibus enim esse pacificum et patientem in proprijs iniurijs sit laudabile. esse tamen patientem in dei iniurijs est summe vituperabile.

in prelato. In cuius figuram ipse sicut legimus **Mattheum. x.** quoniam dyabolus sibi dixit. Si filius dei es dic ut lapides isti panes fiant. patienter sustinuit. et per auctoritatem sacre scripture eum confutauit. Iterum secundo quando sibi similiter dixit. Si filius dei es mitte te deorsum. Quia iste due temptaciones non fuerunt directe nisi contra humanitatem. Sed in tertia temptacione quando dixit. Nec omnia dabo tibi si cadens adoraueris me reputabit miserum cum indignacione dicens. Vade sathana non temptabis dominum deum tuum. Super quem locum dicit **Crisostomus. Exod. 10.** Exemplo christi discamus iniurias nostras equanimiter sustinere: dei autem iniurias neque vsque ad auditum sufferere. Quoniam in proprijs iniurijs esse quemque patientem laudabile est. Iniurias vero dei dissimulare nimis impium est. Et de ista mala patientie negligentie prelati dicit saluator. **Luce. duodecimo.** Non remittam mittere sed gladium. acutaz correctionem vicioz. **Luce. 168.**

Infandorum enim ydolorum cultum omnis mali causa est et incitium et finis. Aut ei dum letantur insaniunt. aut certe vaticinatur falsa. aut viuunt iniuste. aut perirunt cito dum ei confidunt in ydolo quod fuit sine anima male iurantes noceri se non sperant. Vtraque igitur illis eueniunt digne quoniam male senserunt de deo atque debentes ad ydola et iniuste iurauerunt in ydolo contempnentes iustitiam. non ei iuratum est. Vt si peccatum peccata perambulatur semper iniustorum preuaricationem. Postquam enumeata sunt

vicia et inordinata concupiscentes que
 ex ydolatria procreantur. In ista p
 te explicatur causalitas illa et oste
 ditur specialiter quomodo ex idola
 tria deriuantur falsitas et iniusticia
 a. Et circa hoc tria fiunt. Quia pri
 mo agitur de malorum perpetratio
 ne. Secundo de malorum punitione
 Tercio de iuramenti naturalis con
 ditione. Secunda pars ibi **V**traque
 ac. Tercia ibi **N**on enim iurantium
 Circa primum in detestationem y
 dolorum replicat generalitate ma
 licie ydolatrie. Et dicit. **I**nfandorum
 enim ydolorum cultura omnis mali
 causa est et inicitium. Et sic ydola dicitur
 infanda quia non sunt famine
 et sermone digna. **H**ec ergo cultu
 ra est causa omnis mali: inicitium et fi
 nis in suis cultoribus. Nam propter
 ydola colenda ordinantur peccata
 sicut propter finem. **Q**ualium autem
 malorum sit ydolatria inicitium et fi
 nis manifestat cum subdit. **A**ut ei
 dum letantur insanunt: sicut in fes
 tis et ludis quos dominus suis faciebant
 in quo se per libidinem more testi
 arum sedebant. **A**ut certe vaticina
 tur falsa sicut propheta **A**chabite
 quibus dicitur. **3. Re. 22. Ecce de die**
dominus spiritum mendacii in ore
omnium prophetarum tuorum. et
viuent iniuste: proximis nocendo
Aut periurant cito et defacili et pro
leui causa falsa scienter iurant. Ha
lent enim ad hoc audacia pro tan
to. Sciunt enim quod ydolum non po
test se vindicare nec eos punire. p
peritio facta per ydolum: et ideo facilius
periurant et confidentius. Et hoc est
quod dicit dum enim confidunt in ydolis
que sunt sine anima et sine intellectu

et voluntate. **M**ale iurantes non ceti se
 et sibi non sperant et non metuntur ex hoc
 puniri quod iurant falsum per ydolum
 harrata multiplicitate eorum culpa se
 quitur de eorum pena. **P**ena autem
 est quod pro vtroque damnabuntur.
Vn subdit **V**traque ergo illis euemiet
 digne id est pro vtroque digne puni
 entur: viz de eo quod male se fecerit de deo
 attendentes ydolum et iniuste iurave
 runt in ydolo contemnentes iustitiam
 Et sic dupliciter peccauerunt. **T**u quod iura
 uerit sibi. **T**u quod iurauerit per sibi quod est
 ydolum. **E**t tunc sibi fecit de natura iura
 menti et sic. **N**on est iuramentum est vir
 tus iurare non est virtus: nec est vir
 tus nec per se appetendum: sed pe
 ciantium pena. **P**ropter incredulita
 tem enim hominum oportet iurare
Math. 7. Sit sermo vester est est
non non. Quod autem hiis habundantius
est a malo est scilicet a pena vel
a culpa illius cui iuratur vel qui iur
rat. Et hec pena perambulatur semp
id est crescit. Iustorum id est iusti
cie vel iustarum rerum perauaricatione.
Iuxta illam clausulam. Periuratur cito.
Circa puritatem est non dicitur quod purus
est multiplicitate detestandus et specialiter
per tria. Est ei purus perditionis per
infidelitatem quo ad deum. Inuidiosus per
falsitatem quo ad primum et perniciosis
per iniquitatem quo ad seipsum. Primo
igitur purus est perditionis per infideli
tatem quo ad deum. Perditionis foris magis
si ille qui habet custodiam sigilli regis
sigillaret litteram pactus quam rex magis
ime detestaretur et si hoc faceret de sigil
lo pape esset excommunicatus ipso facto a beati
o seculari tradendus. Nomen dei est no
mine ommissum non ob quod quidam sigillat
ad resificandum veritatem et confirmandum

Col.

Deutro. 6. Dñm deum tuū timeba
 illi soli fues. a p nomē eius n̄ in
 rabis Et idē d̄t Ap̄tus ad hebre.
 6. q̄ om̄is controuērsie finis ad
 cōfirmacōem est iuramentū. f̄fal
 fitas aut̄ ē ill̄s q̄d̄ deus fūme o d̄it
 tamq̄ sibi contrariuz qui est veri
 tas Et ideo q̄ nomē dei assumit ad
 cōfirmadū falsitate. dei p̄d̄itor ē
 Hoc idē patet sc̄d̄o q̄ q̄ castū dñi
 regis sue fidelitati cōmissum tradi
 derit hostibz regis pro d̄itor eius
 esset. Castū est nomen dñi q̄d̄ in
 uocam⁹ a ad q̄d̄ refugim⁹ in om̄i
 nrā necessitate puerb. 18. Turris
 fortissia nomē dñi ad eam fugiet
 iust⁹ a saluabit̄. Stud castū tra
 dit̄ hosti qñ demom̄bz a falsis ho
 bus cōmittit̄ ad pb̄acōem falsita
 tis. Hoc idē patz̄ t̄rcō q̄ q̄ dñm
 suum diffamat maliciose a inuol
 uit i crimie pro d̄itor suus ē: s̄ qui
 deum iducit tamq̄ testē falsitatis
 nit̄ deū iuoluē i crimie a auferre
 sibi nomē bonū quo v̄tur. a est
 f̄fina veritas ergo p̄d̄itor su⁹ est
 v̄n̄ quātū i eo ē plus cōtemnit cri
 stū q̄ crucifixoꝝ xp̄i. nam ipsi nō
 intuler̄ xp̄o nisi malū pene a iste
 nit̄ eū mittere in malūz culpe dy
 abolus ad iuratus i nomine dei di
 cere veritatem nō mentitur comu
 niter nec inuenitur q̄ addat suis
 mendacijs iuramentū licet men
 dax sit a pater mendacij Et ideo nō
 est miruz si deus eis velocem v̄lci
 nem promittat Malach. 3. Ero te
 stis velox maleficis a adulteris a
 piaris Narrat ouidi⁹. 2. metha.
 de mercurio a bacho. Mercuri⁹ ac
 cepta figurā humana septauit fu
 rari boues quos appollo pastor re

gis amitti debuit cūstodisse. Veit
 autem in eos depascētes l̄tera cu
 iusdam montis a statim arte sua
 abegit eos in quandam siluam a
 eos ibi occultauit. Stud factū nul
 lus percepit nisi quidā pastor qui
 dicebatur bach⁹. Num igit̄ mer
 curius timens accessit ad eum ro
 gans q̄ si aliquis veniret inquire
 re pro tobuz q̄ negaret se eos vi
 disse Nichil aliud responderet et
 nē factum suum careret premio i
 quit dabo tibi istam vaccam albā
 omnino. Qua accepta bachus re
 spōdit Sic tur⁹ eas Lapis iste pri
 us tua furta loquetur a lapidem
 ostendit. Mercuri⁹ simulat se re
 cedere statim mutata figura corpo
 ris a voce sermonis redit ad rusti
 cum: cui in forma alicuius inq̄i
 rentis boues a vacas dicit sibi Ru
 stice vidisti si quos hoc limite dux
 it boues. Fer opz̄ furtoꝝ silencia
 deme. Iuncta suo pariter dabitur
 sua femina thaurō. Videns ergo
 rusticus q̄ merces sua foret gemi
 nata si furtum diceret a etiam vo
 lens habere vacas albam a albū
 thaurum. t̄ndit q̄ sub illis mōti
 bus fuerūt a ostendit montes in
 quibus fuerūt ante vagati. Risit
 Mercurius a me michi perfide p
 bis. Me michi prodis ait per iura
 pectora venit. In durum silicem q̄
 nunc quoq̄ dicitur iudex. Inq̄ mi
 ch̄l merito vet⁹ est infamia saxo.
 Et sic iuste in illum vel consimilez
 est mutatus de quo prius dixerat
 Tutus eas lapis iste pri⁹ tua fur
 ta loquetur Et sic frequenter vide
 mus q̄ homines falsi munus acci
 piunt ex v̄traq̄ parte a cōmittūt

periuurium a leſionez veritatis a tā-
 dem iuſto dei iudicio in lapides cō-
 uectunt: q̄z appropinquāte ſine vi-
 te frequēte deſperāt **Job. 21.** Cor e-
 ius iduābitur q̄i lapis **Non** ſic ſu-
 it de **Martio Marcello** regulo **De** q̄
 beatus **Aug. 4.** de ci. dei c. 17. l. 19.
 ſedm libru noſtru. **Marcus** iſte im-
 pator roman⁹ captiuus fuit apd
 cartaginēſes qui cūz mallēt a ro-
 manis ſuos reddi captiuos q̄ rōno-
 rā captiuos tenere **Regulu** iſtū cūz
 legatis ſuis romā miſerūt prius iu-
 ramento oſtrictū ſe cartaginē redi-
 turū ſi illud qd volebāt minime pe-
 giſſet. **Percepit** ille a plane i ſena-
 tu cōtraria p̄ſtaſit: qz nō arbitra-
 batur vtile reipublice: romanoꝝ
 cōmutare captiuos **Nec** poſt hanc
 p̄ſuaſionez ad hoſtes redire cōpul-
 ſus eſt: ſed qz iurauerat illud ſpō-
 te cōpleueāt. **At** illi ex cogitatis ſup-
 plicis intemerūt: induſiqz anguſ-
 to ligno vbi ſtaē cōgeretur clauis
 acutiſſimis vndiqz cōfixo vt ſe in
 nullaz partem ſine penis atrocissi-
 mis idinaret: ab ciſis etiā tibijs ne
 dormiret crudeliter peremerūt. **Iſte**
 liber fui a i ciuitate p̄pria pro nulla
 cauſa hoſtibus ſe reddidit niſi vt
 fidelitate ſeruaret quā p̄miſerat iu-
 ramēto ſe viz rediturū: ſi rōmis cō-
 mutacōez captiuoz p̄ſuadere nō
 poſſet **Et** tamēn cū p̄ſuaſiſſe potuiſ-
 ſet a vitam ſaluaſſe: noluit. qz hec
 contra fidem reipublice fore vidit:
 a ſic cū poſſet per duas vias euāſiſ-
 ſe: neutra tamen voluit. qz neutra
 cum fidelitate ſtare potuit. **Secūdo**
 periuurus eſt iniurioſus per falſita-
 tem quo ad primū. **Decipit** em iu-
 dice a ſpoliat ſorte ſuo primū: iure

ſuo bone fidei poſſeſſorem. a ideo ē-
 ſtatuere tenetur quilibz de duodēa
 in ſolidū ſed cū vnus ſoluerit reſti-
 tuendo cōplete **Alij** de obligabane
Legimus de dolo gabaonitarū: q̄
 ſimulantes ſe alonge veniſſe obti-
 nuerūt a filijs iſrael vite p̄miſſio-
 nem **Hanc** aut p̄miſſionem ſer-
 uauerunt nō obſtante dolo gaba-
 onitarum. **Vñ** p̄cepto dolo a p̄-
 ter hoc clamate p̄lo a murmuān-
 te dixit ioſue. **Reſuenē** inqt ioſue
 a viuat ne cōtra nos ira dei cōcite
 ſi periuauerimus. **Tercio** periu-
 rus eſt pernicio ſus per iniquitatez
 quo ad ſeipſum **Iſte** enim qui ſciē-
 ter periuurat manū libro ſupponit
 qua tangit euāgelium illam dyabo-
 lo commendat: n̄ dicat verum **Vñ**
 illa manus efficitur dyaboli: poſt
 ea a manu dyaboli ſe ſignat: ſe ci-
 bat a operat **Vñ** per illam manūz
 tenet eum dyabolus donec penite-
 at **In** miſſali vero ſup quod iurat
 quatuor ſcripta ſunt. cōſecra cō cor-
 poris a ſanguinis xp̄iſti: ſuffragia
 ſāctorum: beatitudo bonorum a dā-
 natio reproborum. **Eſt** ergo ſenſus
 iuramēti ſui. **Niſi** rez ſit quod mo-
 do iuro nō me iuuet miſſarum cele-
 bratio nec ſāctorū deprecation a pri-
 uer omnino futura beatudine ſāc-
 toꝝ a beatoꝝ a viuat ſup me mala-
 dictio reproboꝝ que p̄bitur **Matth**
24. **Ite** maledidi in ignē eternum
 qui preparatus eſt dyabolo a āgē-
 lis e⁹. **Similit** genūa ſlectēdo abre-
 nūciat oibus grefſibus quos pedi-
 bus ſuis fecit n̄ dicat verum **Ex** ten-
 dēdo manū ad libru: abrenūciat
 bonis opib⁹ elemoſine ſi que fecit
 oſculādo librum abrenūciat oibus

bonis verbis a orationibus quas dominus fecit. propter quod Ecclesia
 stici tricesimo secundo dicitur. Vir
 multum iurans replebitur iniqui-
 tate et non recedet de domo eius pla-
 ga. Et Leuitici decimonono. Non
perjurabis in nomine meo.

Lectio centesima sexagesima
mana Cap. xv.

U autem deus noster suauis
 et verus est et in misericordia omnia dis-
 ponens. Et si peccauerimus
tui sumus scientes magnitudinem tu-
am. Et si non peccauerimus scimus quod
nam apud te sumus computati. Nos-
se enim te consummata iusticia est: et
scire iusticia tuam et veritatem tuam
radix est immortalitatis. In
spiritu sancti tam in isto capitulo
quam in duobus precedentibus est ydola-
triam destruere et verum dei cultum ho-
ibus suadere. Hoc autem in isto capitulo
per duas vias aggreditur. Nam pri-
mo commendat diuinam bonitatem: pro-
pter quam omnis creatura rationalis ei
debet seruire. Secundo declarat ydola-
triam vitiosam: propter quam omnis homo tenet
ea contemnere. Secunda pars sibi. Non est
inimicus errorum. Circa primum primo
ponit diuinam commendationem: Secundo
subiungit tantam commendationis decla-
rationem. Secunda pars sibi. Et si pecca-
uerimus. Commendabilia autem que di-
ctae de deo sunt quatuor que maxime
mouent aliquem ad seruendum domi-
no tres obiecta habent: videlicet suauitas
in communicatione. Domino ei amaro et ira-
cundo nullus famulatur libenter. Ve-
ritas in promissione. Nam multa promittens
et pauca proficiens raro habet famu-
los sibi deuotos. Pacia in expecta-
tionem. Dominus ei qui non subito nec

rigide procedit ad sui vicem: dat libe-
 ritatis obedientiam spandi veniam post of-
 fensas. Et misericordia in generali dispo-
 nit: quia misericordia domini famulos facit esse deuotos et
 obediētes. Quatuor ergo ad ista quatuor:
 Et Tu autem deus noster suauis et verus es
 suauis: beneficia largiendo. verus:
 promissa implendo. patiens expecta-
 do deliquentes. Ecclesiastici. 4. Altissimus est pa-
tiens reductor et in misericordia disponens qui-
a: quod punit citra obdignum et promittit
bonos ultra obdignum. Hec est rei dei
commendatio. Secundo subiungit huius
magne commendationis declaratio
Iustum est ei ut deo seruiamus et e-
um honoremus siue fuerimus in statu
culpe siue in statu iusticie: quod si fueri-
mus peccatores nichilominus infra
potentiam suam puniendi sumus
infra potentiam suam et per eam su-
pra meritum premiandi. et hoc est
quod subdit. Et si peccauerimus
tui sumus scientes magnitudinem
tui id est infinitatem potentie
tuę. In primo. Magnus dominus et lau-
dabilis nimis et magnitudinis eius
non est finis. Et si non peccauerimus
scimus id est firmissima fide credi-
mus quod apud te computati sumus
id est numerati et electi: ut in celis
eternaliter premiemur. Luc. 10. Gau-
dete et exultate quia nomina vestra
scripta sunt in celis. Sed posset ali-
quis querere. Quod est illud pre-
mium vite. Et quomodo ad illud
perueniemus. Ideo subdit. Nosse
enim te: nuda videlicet et aperte con-
summata iusticia est. Johannis de-
cimo septimo. Hec est vita eterna
ut cognoscant te solum verum deum
et quem misisti in hunc mundum. Ecce premi-
um. Sed quomodo ad illud perueniemus